

308763

పతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.
నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం॥ జూన్ 17 వ తేది శనివారము
న శ వా మ సం వ త్స ర శ్వే త మా స బ హు శ ద్వి తీ య ౨.

NO 66

సంచిక ౬౬

కొత్తపుస్తకములు

భక్తవిజయము:— బాగు భాగములు. 8-0-0
 శ్రీ గీతగోవిందము లేక అష్టపది:— 39 జం
 జేర కవి ప్రసిద్ధులు తాత్పర్య సహితములు. 0-8-0
 (భక్తవిజయముతో కొనుపానికి గీతగోవిందము 0-4-0)
 శ్రీ త్యాగరాయ కృతులు:— శిష్ట ఆశురములు
 రెండవకూర్పు 600 కీర్తనములున్న, శ్రీస్వామిలలారి భోటా
 తో వారి చరిత్రమున్న ఎలది కావితో జైంసులు. 1-8-0
 శ్రీ వాంఛురంగ కీర్తనలు. 0-3-0
 బాంధవులకు తెలిసిన గ్రంథములు.
 సింధుబాదు: ఇదియొక చక్కని నవల. 0-1-0
 Rama or the Ideal King రామాయణ నాక
 పంగిహము. 0-2-0
 (Approved by the Text Book Committee)
 విలాసము:— ఎమ్. ఆది అండుకంపెని,
 286. ఎస్టేట్ (అప్పాబిల్డింగ్స్) మదరాసు.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

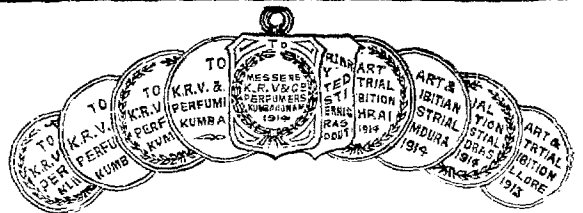
ஆதி

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

ಪೆಲ 0.4-0]

[ప్రాసాదీ (వర్ణకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము
7 తంబుకొట్టి వీధి, మదరా

అతివృష్ట కాలమునకు తగిన శిశోత్తాప నివారణి యేది ?

మన చందనాది తయిలము

ఈ తైలమును వారమునకు రెండు తీడెలము ప్రామా
కాలములో రాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తరక్తదిగురు,
కన్నుమంటలు, కసాలవృష్టం, ఒంటితలసాన్ని, తలపొగుట
వంట్రుకలు రాలట, శయనమవుతున్నవి. తీక్షణమైన ఋద్ధి
కలుగును. (క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2—0—0)

ఇదిగాక మాకర్దనువాసన తక్కువొడియు సువాసన
నున్నయు, శుబ్ధతురుము, సుగంధ స్నానసాధి, జీరాంగము
చండశవపుడరు, అరగబా, శేంపపుడరు, పురుగు, జవ్వారి,
అంటరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కాఁట
సినవార వాఱియలెను. కే. ఆర్. వి. అందు కో,

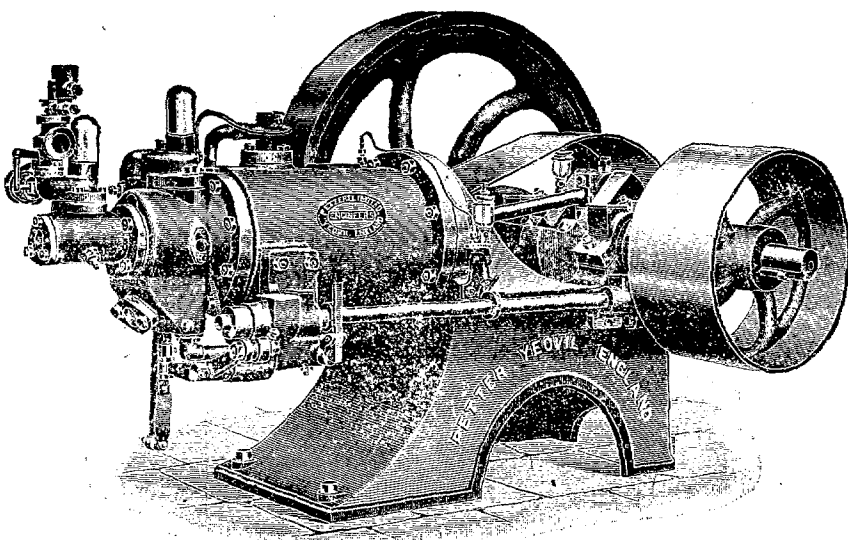
మహాపన వ్యాపారము, కుంభకోణము.

K. R. V. & Co.,

455 PERFUMERS, KUMBAKONAM.

పెటర్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మలభ్రతుడు యంత్రీయము - చక్కని పవిత్రము - స్థూలవిర్మాణమును, విరాటంకమును ముచ్చటైన సవకయము ఈయంత్రీయములను గొప్ప బ్రహ్మాతివెచ్చివని అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రీయములను అపరిమళితమయిన (Crude) చమరతోనైనను, మంచి చమరతోనైనను, నిజవయస్సు నూనెతోనైనను, చక్కగా శుభ్రపరచును.

పెట్టు ఇంజనుల
ప్రత్యేక
ఉపయోగములు.

1. తన తండ్రిని తప్పు చేసిన
 కుల్యాపకల గొట్టా
 లు. ప్రారంభించబడిన
 తప్పు అవసరమే.

2. తగులబడినా తుండనుండు
రగుల్కూలు పగుల్గొట్టమాలు
ఇతర యంత్రముల యందు
కొన్ని వారములతో చెడి
పోవును. ఇట కొన్ని వత్సర
ములకు చెడిపోవును.

8. ప్రేమను జుట్టిదేరి తగ్గించుటచే, యుక్తియు స్వాధీనమున నుండును. 9. కష్టైశులబహుళ మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కారణవిసంతకంబే నెక్కువయియు వృధాగా కాలము. 10. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపు గానినైన ఏ నిమిషములలో నడవరచ్చును. 11. బలకరములయిన పరిచేయు భాగములకు కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, మిగిలినవి నిర్విఘటన దగుటచే ఎక్కువ కాలము పనిజేయును. 12. వీటకు ఇంజనూ విరాములు లేకండ పరిచేయుటకు తగినవి. 13. పరిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్వాణమతినుపును. 14. ముఖ్యముగ పరిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు ఆపాయము సంభవించినప్పుడు నూనె సప్తము తనంతట ఆగిపోవును. అందులన యుక్తియు నిజమను. కావున సురక్షితముగ నుండును. అనేకపరిమాణములలో సామగ్రి కన్పించి. కలలకు గాని, ఇతర విషయములకు గాని దయచేసి మాకు వ్యాసీకరిండు.

బెన్సు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డివార్టుమెంటు, మదరాసు.

మీ కవసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత
పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు,
ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచ
బడిన కేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప
కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా
నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం
చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి
సందర్శముల సలహా నాలోచించవలసినది.
వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల
కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వాసిని సకాల
ములో సరఫరా చేయుటలోను నొక్క పేద
మోగినవారు.

విలాసము:—

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాతే ఇండీయా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్
తపాలపెట్టు నెం 5531 గు.

389 మదరాసు.
(ప్రొ క్వార్టర్లలో గోదావరుకు ఈ ఆర్థిక
పేరుకూడ చక్కచంద గోదావరు.

130 పుటల పుస్తకము ఊచితము

అశోగ్యుడును శాశ్వతముఖమున పొందుట స్వాభావికమైన తొన్ని విధులను ఆనుపించుటవలననే కల్గియున్నది. ఈ ఉత్తరువున పుస్తకము ఆశోగ్యమార్గమున కలగజేసి కరీంనాఖ్యుడు దృఢకాశ్రమను ఆనుర్విధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పొస్తు చార్జీయు మేమే భరించింపవలయు. వెంటనే వాగ్గీయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,
అశంకెగిగనాపొవధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మదరాసు మోటరు ఇంజనీయర్స్

288 24 జనవరి 2019

[illegible]

వైద్యవిద్య

దీనియందు మొదలుకొని దేవునితో భజనం సంపాదించుచు
 144 ప్రభుగారిని పునరుత్థులు. నా రుంగులతోను వీరకావ్యములను
 ప్రసాదించుచు మనము తన మీదకు రావచ్చునట్లును భజించు
 తనకొకటియు నట్లుయితర? నవ్వు ఒకటి నుండినామ
 చాచుచు. రాజకైయ నారాయణుని భజనం,
 188 20, నైవాసానగోపుర, మహారాష్ట్ర

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టివని? కలశేదము లేల కలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవాణిగ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము విచ్చియున్నాడు. శ్రీనివాసులు కులభము. 900 పుటలు ధై 4-0-0. అక్షరము ప్రతి 5-0-0. బొమ్మకర్తలు కే.క.

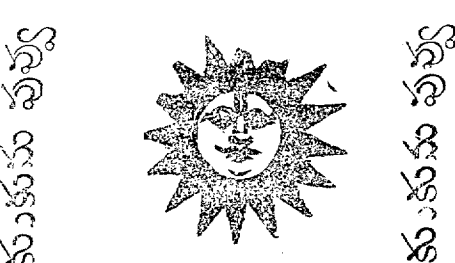
శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీలలిత-సులభము, మృదుమధురము, భాగ్యశ్రీయ. 2000 పద్యములు కలవు. మంచికాగితములవై అచ్చు, కాలికో లైంకు ధర ర. 1-8-0. బొమ్మకర్తలు కే.క. (4-12-14) జనమంచి కేపాద్రిశర్మ, పోలవరపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప

దయయుంచి యిటు చూడుడు

- 1. నిత్యకన్యావ్రతము - సవ్యసాంధ్యప్రయోగము. ఇందు స్నానసంధ్యావ్రతములతో రం విషయములకలవు. 0-2-0
2. ,, రాగభాగము సంస్కృతాంధ్యభాగ్య సమన్వితం. 0-2-0
3. శ్రీశక్తితర రక్షణము - ,, 0-2-0
4. యోగవాసిష్ఠ రత్నములు - సాంధ్యతాత్పర్యము. 0-2-0
5. వాతయోగ ప్రదీపిక - టీకా తాత్పర్యసహితము 3-0-0
6. యోగసాతం జలము - సాంధ్యతాత్పర్యవివరణము. 0-0-0
7. రాజయోగరత్నాకరము ,, 2-0-0
8. ఆభిషేకవైద్యశాస్త్రము-తొట్టివైద్యము. వచనము. 3-0-0
9. ముఖవైద్య విద్య ,, 4-0-0
10. రోగాలోగ్య విశేషము ,, 0-2-0
11. ఇద్వికముక్తిము - సవ్యసాంధ్యప్రయోగము 0-0-0
12. తీర్థభాగ్య కుహలము ప్రకరణము ,, 0-2-0
13. భక్తివిజయము-వచనము, రభాగములు 3-0-0
విలయునాడు:- మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసెడి.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్గును గమనింపుడు. కరస్పాకడెచ్చ మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. సారాయణ అందు కంపెనీ. (43) 21, హమ్మింబి, బొంబాయి.

ARMS & AMMUNITION.

తుపాకులు తుపాకి మందు, కేపురవలు మొదలగునవన్ని సారాయములు స్పిరిట్టు నానావిధోపయోగవస్తువులు మావద్ద దొరకును ఎస్. వి. సారథి అందుకో ౧౮౧ చైనాబజారు రోడ్డు 230 మదరాసు

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

పట్టువలె, మెత్తనె, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరని శ్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

బుడ్డి

శ్రీలక్ష్మి తప్పని సరి. మెడదుకకు కుదెట్లుకారలకును శ్రీలక్ష్మి, చిప్ప బనియేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమునకు తలచట్టబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన తలరించును.

మెనుారు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

ఒకసాగు తి బడసింది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బొగడుట కిదియేచాలును. ఊరక గ్యారంటీని పూచీలు, ఇయ్య నేల తెలియదంటిటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వాడుడు. నిత్యయందుగ సంతోష మును గడిగించగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవాలి.

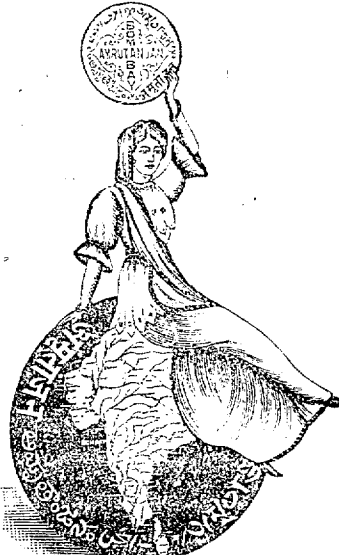
పాచ్చురి:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాకగ యనిజెప్పి దానిని కొనుచు జెప్పచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మార్కు చూచి కొనుడు ఒక సీసా రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0 8 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55, జమ్మూనగర్ మాల్కెట్టు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు-సుమాతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారు గోష్టు, మదరాసు

Amrutujan Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరసూమృత

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును రాధ్యపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టుచు వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

వంచభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనంబిహి మదరాసు.

Silks!

ఆక్యూరా!

Silks!!

Silks!!!

నాగరికత హెచ్చికొలది ప్రపంచము అందమగుకన్యల సంఖ్యపెంచుచున్నది. జనులు తమ శరీరసౌందర్యము నకు కలయు వస్తువులకొరకు ప్రయత్నించుచున్నార. మనశరీరమునకు అందము తెచ్చు వస్తువులన్నిటిలో మనము ధరించు వస్తువులే ప్రసిద్ధమైనవి అందుచే జనోపయోగముకొరకును, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, నూరత్, బెంజుహూరు మున్నగు స్థలములకుండి మేలైనపట్టు లెప్పించి అనేక అందమైన ఆంచులలో (సెల్లారంచు, గోరంచు, దక్షిణాదంచు, మామిదంచు, దిండికల్ ఆంచు వగైరా) ఎక్కువవాణ్యము, తిలుచు, తిళుచు, మృగపుగల, ఖండువాలు, చీరెలు, పంచ జన, కోటులానులు, తలగుడ్డలు లోనగునవియు చేయించుచున్నారము. ఇదివరలో మావద్దబట్టులు ఖరీదుచేసిన వాటిలో కలుపునండి మాకుచేసిన యోగ్యతాకర్యములే మేము తయారుచేయించు బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. నిలయునాడు ఈక్రింది చిత్రవామాను వ్రాయవలెను.

Table with 3 columns: ఖరీదు (Price), వెడల్పు (Width), పొడవు (Length). Rows list various items like 12-0-0, 10-0-0, 7-8-0, 11-4-0, 11-4-0, 8-12-0, 8-0-0 with their respective measurements and descriptions.

ముప్పన సోమరాజు, పెద్దాపూరు, గోవాకుట్లా

అ మృబ దు ను

బిట్టు, బ్రయిడిల్ తో సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు

జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిస్ట్రిక్టుపోలీసుఆఫీసర్లకును

వాడుకకు తగినవి. కొన్నిమాత్ర మే గలవు.

కదిసంవత్సరముల లోపు పిల్లలకువయోగము చిన్న సింగరుపైకిలు, దీని ప్రేము 16 అంగుళములు టైపు 24x1 1/2 అంగుళములు, రెండు గంటలు, ఒకపంపు, బ్యాక్ సీటు ఏటిత్ సహా గలదు. కిమ్మత్తు తెలిసికొనగోరువారు:-

ఏకాంబరం అందుకో, ముచ్చంటు, అంకు కమిషన్ ఏజెంట్లు,

18, సెకండులైక్ బీచ్ మదరాస్.

నియోగి వైదికి సమ్మేళనము.

ఆంధ్రభూమి నగల స్మార్తబ్రాహ్మణులలో నియోగి వైదికి కాఖిల రెండును చిరకాలమునుండి వేర్వేరుగా నున్నవి. దీని కమయమొక్క చరిత్రాంతమును విచారించుదము. శ్రీ యంత చింతనూరి మీదభద్రరావుగారిచే వ్రాయబడిన "ఆంధ్రుల చరిత్ర" యందున్నది. కల్లూర వైది "జమోదః పుస్తకయోగ్య" చెందలూరు కావనమున రాజకీయోద్యోగియైయున్న వైయోగికులను పదము వాడబడినది. చాళుక్యురాజును మంగియులరాజు యొక్క చెందలూరు కావనమునందు నైయోగికులను పదము వాడబడినది. కాబట్టి యుద్యోగపదపులందుండిన బ్రాహ్మణులను నైయోగికులు లేక నియోగులుని పిలువబడుట కీర్తుకక మయవారన కతాబుడునుండి కచ్చుచ్చునని కల్లూరచాళుక్యు రాజుల చెందలూరు కావనము చాటుచున్నది. కనుక యిప్పటికి 13 లేక 14 వందల సంవత్సరముల క్రిందటనే యావద ములవయోంతుబడినది. కాని అప్పటి వారి చరిత్ర మనకు బాగుగ తెలియదు. ఇప్పుడున్నంత భేదములు కట్టడలము యానియోగులకును, తక్కిన వైదిక వృత్తివలంబించు వారికిని యున్నవో మనకు తెలియదు. కాని యిప్పటికి 8 వందల సంవత్సరములనుండి "ఆంధ్రభూమి" చరిత్రమంతయు నియోగులతోనే కూడియున్నది"ని వీరభద్రరావుగారు వ్రాసియున్నాడు. బహుశః ఇప్పటి నియోగుల వైదికులలో భేదము గాఢమైంది. పదకొండవ శతాబ్దము నుండియేయై కావచ్చును.

ఈ భేదము యిప్పటి బ్రాహ్మణులలోనున్న వాడీ భేదములో నొకటి. పూర్వము ఏవాడు (దేశము) వారు అనాటి వేరేపిలువబడుచుండిరి. "ఇల్లుల తమతమ వాడుకనుండి వెలువడుట కనిపించు బోయినప్పుడు వారివారి వాడుకలను వేర్వేరుచుండిరి. తుదకు బ్రాహ్మణులలో కాఖాభేదములకుగల వినిమించి. ఈ వాడీ భేదము లొక్కమాటకగ నెర్పడినవి కావు. పూర్వకాలమునం దీవాడు అన్నియు నొక్క ప్రభుత్వము క్రింది వివిధ యొకచోటనున్న విగాక, యొకకాలమునం దెర్పడినవిగాక వేర్వేరు రాజులచే పరిపాలింపబడుచు ఒకదానికొకటి బహుదూరమున నుండుచు భిన్న కాలములనుండి పడిన వరుల చేతన, ఆకాలమునందు రాకపోకలను, భూభాగ్యములు గావించుచేతను, ఒకవాడులోని బ్రాహ్మణులు మరొకవాడులోని బ్రాహ్మణులతో సంబంధములు చేసికొనుటలను చిహ్నులు వెల్లడింపబడుచేతను సంబంధ బాంధవ్యములు మూలకొనచు సర్వసాధారణముగ తమతమ వాడుకలలో నీ పిల్లలనిచ్చి పుచ్చుకొనుచుండిరి. అందుచేత ఒకవాడి భారతీయమయ్యెనే వానికి సంబంధ బాంధవ్యములు లేవోయింది. అయినను భోజన ప్రతిభోజనమున కభ్యంతరములులేక యుండెను. అవియునుకూడ వైది, వైష్ణవ, స్మార్త, ద్వైత మత భేదములు మాడిన తరువాత గట్టుకడినవి.

కాబట్టి పూర్వకాలమునది కాఖా, వాడీ భేదములప్పటి దేశకాల పాత్రవేదికలనుబట్టి కలిగింపకాని వేరుకాదు. కురూకుభి కార్యములందు ఇరుగు కర్మలలో వేర్వేరు భేదములు లేవు. ఈ భేదములు శాస్త్రీయములు కావు. బ్రహ్మ, శ్రుతి, వైశ్య కూడ్రలను నాడుక వాడుకలతో శాస్త్రము లొప్పుకొని నవికావు. అదిగాక స్మార్త, వైష్ణవ, మద్వైత మతములవలె గొప్ప గొప్ప సంఘసంస్కరణలు అంతరపురుషులను ఏర్పరచిన భేదములునాకావు. నిజముగా, నిష్పక్షపాతికముగ, మాతృ ద్వైతచేత వా లో చించినయెడల, యాగోపసంస్కరలచేత నెర్పరుపబడిన భేదములనుకూడ మనము వాటింపకూడదు. వానినిగూడ గడచిపోయి, శాస్త్రసమ్మతములైన నాల్గు బాతులనే మనము క్షయముచేయవలసియుండును. బ్రాహ్మణులందరేకముగనుండలే ననునది శాస్త్రీయమైన ఆశయము. వైదికేంద్రమున ప్రతిపక్షములను సమ్మేళనముచేయు కమయము కూడ సంస్కరణ తమదృష్టిభావము నుంచుకొన దగును. అయినను యిది ప్రస్తుతాంశముకాదు, కాన యావిషయమిప్పుడు కడలికయదము.

ఇక ప్రస్తుతము నియోగి వైదికి భేదమునుగూర్చి విచారించుదము. ఈ రెండు కాఖలు వేర్వేరు భేదములేదని కాఖా కట్టడలముగల యిరువారువారుకూడ ఒప్పుకొనియున్నాడు. దీని విషయమై నేను క్షయముగ అభిప్రాయములను కనుగొని యున్నాను. అభిప్రాయము ఏగ్రీవముగ నున్నది. అభిప్రాయ భేద మేమియునులేదు. ఇట్టిసిరియందు యీ యిరువారువారు లోను ఒక వాసంబంధము లేకపోవుటకు కారణము లేమి? అట్టిముల సమయమున వాడుకలను భేదములేకండ భోక్తలు కూర్చుండకపోవుటకుగల కారణమేమి? ఇదిగాక యితర కర్మ కాండలందు యీ భేదము పాటించకండ నండకపోవుటకు కారణమేమి? అను ప్రశ్నలు సాధారణముగ పొడకట్టక మనవు. ఈ వాటికి పూర్వకాలమునందులకగాక దేశకాలపాత్రాదులు మారింది. వానికనుగుణ్యముగ నీ భేదములుకూడ పోవుట సమంజసముగదా. 19, 20 శతాబ్దముల దేశముల ప్రయాణ సౌకర్యము లేక్కనైంది. ఒక వాడు" వారు మరొకవాడి వారితో బాగుగ కలసిమెలసి తిరుగుటకు వీలే కేయములగువు.

ఎన్ని వందల మైళ్లదూరమైనను సులభముగ క్షయభవ క్షయముతో ప్రయాణము చేయవచ్చును. కాన యిట్టి స్థితులలో అశాస్త్రీయమైన యీ అంతర్యాఖలన్నియు కలసి యొకటిగా నుండి, దేశక్షేమమునకును, దేశభివృద్ధికిని శ్రేయోదాయకము. సంఘీభావము బలముగదా.

అట్లు — మారకుండుటకు కారణమేమో? కొందరు చెప్పు సమాధానములలో "పూర్వాచార" మొక్కటి. "ఎక్కో తరములనుండి మా పూర్వపులిట్లు చేయుచున్నాము. ఇప్పుడా మార్పు తప్పిన మూతగాదా" అని సాధారణముగ అందురు. పూర్వాచార మనునది దేశకాలస్థితులనుబట్టి యుండునదే. అని మనచేతిలోనిది. మన యిష్టము కచ్చివట్టు, మన నీలుకుట్టి, మార్పుకొన వచ్చుమై, మార్పుకొనగలిగినది. కాబట్టి మనస్థితిని బట్టి మనము దానిని మార్పుకొనవచ్చును. తప్పేమియులేదు. మన పూర్వము ధనములేక దారిద్ర్యముచేత ఏపూరి యెడ్డ లోనొనండి, ఏ గుమ్మడికాయలనోతని చేవయాత్ర గడపిరి. కాని యిప్పుడు నగనాగకత బలపినప్పుడుకూడ అదేవిధముగ నున్నారా? "నేనకూడ మాతాకరలెనే గొప్పిగడ్డనే వెట్టుకుంటానన్న" మూర్ఖుడెవడైన గలదా? కాలముమానవ్యుడి, మన సంఘస్థితులకూడ మారవలసియుండును. అట్లు కాలమాన స్థితులకు మనముకూడ మార్పుదలలు చేసికొనవలెడల మనము నిశచింత కాలమునకు అన్ని విషయములలోను వెనుకబడి యుండుము.

రెండవవాదము కృత్రిభేదము. వైదికులు కర్మలను చేయించి జీవించుచున్నారు. నియోగులు ఏ రాజకీయోద్యోగములలో చేయుచు జీవించుచున్నారు. ఇదికూడ అంతరాలమైనవాదము కాదు. ఆయాకుటుంబముల స్థితిగతులనుబట్టి పూర్వము గాని యీదినులలో గాని వృత్తుల నవలంబించుచున్నాడు. అదిగాక కృత్రిభేదములను పాటింపక ప్రతివారము ఎట్టివృత్తులకైనను ఎగబడుచుండు నీకాలములో కృత్రిభేదములను పాటించుట వెట్టికనము. కాలము పూర్తిగ మారిపోయినది. చక్రము పూర్తిగ తిరిగిపోయినది. ఈకాలము నకునరించి యున్నవానిని చెడకుండ జాగ్రత్తగా కాపాడుకొని ఆనోక్త్యముగ నుండి సంస్కరణ చేసికొనుట సంఘమునకు శ్రేయోదాయకము. అట్లుగాక వృత్తులవిషయమై అంతిమాత్మముగ మాతృ ద్వైతతో పరిశీలించి ప్రతి చిహ్నకలయంతి భేదమునకూడ బహుటికి లాగి, వానిని భేదించి సంఘమునకు భిన్నాభిన్నములుగ జేయకాదుట సంఘమును క్షీణింపక తప్పదు అట్లు కృత్రి భేదమును పాటించిన వైదికులలో మిఠాములు అమ్మవారు జేరకుచున్నాడు. నియోగులలో నీళ్ల కావట్లు మోమువారు జేరకుచున్నారు. కాని యీ భేదముల నిష్పక్ష పాటించుచున్నారా? అట్లు పాటించుట కూడ సంఘక్షేమము కాదు. నియోగులలో కొందరు "వైదికులు దర్శనాదులనుబట్టి, అనుచికి మనలను చేయుచున్నాము. దానికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తములు, భూకడక్షణములు చేశవలెను. అట్లు వారు చేయుట లేదు, గాన వారితో సంబంధము ఉండకూడ" దని చెప్పుచున్నారు. మొట్టమొదట నీ వైదికి నియోగిభేద మిందులననే కలిగినదనికూడ ఒక గాధకలదు. ఈ అనుచితమైన పక్షలను చేయుటలో రెండుకాఖలవారును సమానవేదికమొకనే యున్నారు. ఇది ఆయామనవుల ప్రకృతి స్వభావములనుబట్టి యుండును. ఆవిధముగ విచారించి నియోగులలో మాత్రము అనుచితములేదా? వారుమాత్రము కష్టమునకైతములు (చానీ, తిష్టడుసాత్త్వములు చెప్పించుచుండుటలేదా? ఈ అసత్యములు, అబద్ధములు, ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తములుచేసిన ఎన్ని సార్లు భూకడక్షణములు చేసిన కొంతినిండును. కాబట్టి దీనివిషయమై విచారించవలసిన అవసరములేదు. ఇయొక కారణముగ నెంచవలెను. ఈకాలమున బ్రాహ్మణులలో పోలీసు ఉద్యోగములు చేయువాటిని, రివిన్యూ ఉద్యోగములు చేయువారికిని సంబంధ బాంధవ్యము ఉండకూడదనిన "నెత నకారణముగ నుండునో, నియోగి వైదికులలో బాంధవ్య ముండకూడదనిన నంతసకారణముగ నుండును.

కాబట్టి యీ నియోగి వైదికి కాఖలు రెండును వేర్వేరుగా నుండుటకుగల ప్రబలకారణము లేనియు కావరావు. వైదికవారినింప అక్షేణములతో మొదటిదిమాత్రమే యిప్పుడు ప్రత్యక్షకారణముగ కనపించుచున్నది. మనవారు పూర్వాచార పరాయణత్వములో పడి కొట్టుకొనుచున్నాము. మనవారు నడుచుకొనువానిలో నొకవంతు శాస్త్రీయమున, నూతనంతు లాచారమున అయియున్నది. ఈ పూర్వాచార పరాయణత్వమును సమద్రవ్యముగాడి "ఉపరితరగక, ఉక్కిరి బిక్కిరియై, దొంకరిపడికొట్టి" శాస్త్రీయక్రియ లను తెచ్చుకొయ్యను పూర్తిగ నడిచివేసి పూర్వాచారపరాయణమునకేగి పోచును కట్టుకొని తమప్రాణములను కలుపుకొన జూచుచున్నారు. ఇదియే క్షులక మూలము. ఇదియే సంఘవిచ్ఛేదమునకు మూలము. ఇదియే దేశదౌర్భాగ్యమునకు మూలము. కావున మనవారు ఎంతిష్టగ, యీపూర్వాచారపరాయణత్వమును నడచివైచి కన్నులుతెరచి, ప్రపంచమునవీక్షించి, తమజ్ఞానమును, బుద్ధి, మెదడును, లోకానుభవమును, ఇతిరజాతుల వినిపితులను ఉపయోగపరచుకొని తాముకూడ అభివృద్ధి మార్గమును కట్టజూతునో అంతమేము.

ఈ సందర్భమున నందిరాజు లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులు గాంచే స్థాపించబడిన "ఇద్దరిని గూర్చి కొంచెము చెప్పవలసియున్నది వీరి మధ్యోద్దేశము "నియోగులుకూడ అధ్యయనము, వేదవిద్య, చతువుని, నియోగులుకూడ కర్మము చేయువారల కక్షిసామర్థ్యములు ఉత్సాహము కలుగజేసికొనవలయు"ననియై యున్నది. ఇది కేవలము శాస్త్రసమ్మతము. దీనిని కాదనువారెవరు? కొందరు స్వార్థపరాయణులైనవారేనని కాక్షేపించి వాక్షేపించుచుండుచున్నారు! దానికై దీక్షితులు గారిని కొందరు బాధించిన బాధించియుండుచుగాక. అవి కేవలము సాధరసావధాన కరాయణుల కృత్యములు. విద్యార్థనము సంఘమునకును దేశమునకును శ్రేయోదాయకమే. కాని కొంతమంది ఇద్దరివారిలో నియోగులయెడ ఎక్కువ కరుణాపాతములు కన్పించుచున్నది ఇదిపాతకులచి దీక్షితులుగారి దోషమేమియుకాదు. వారియొక్క ఘనాద్యుపాసన, గదుద్దేశ్యములను, బాగుగ గ్రహించివారి తప్పు అభిప్రాయమై నుండనోవు ఈపద్ధతివారిలో అట్టికాలమున కేవలము నియోగులనే భోక్తలనుగా వెట్టు ఆచారము ప్రబలముగనున్నది. వైదికులను కేవలము బహిష్కరించినట్లు కానబడుచున్నది. కేవలము నియోగులనే ఆర్పించవలెనను పట్టుదల, కట్టిపట్టుదల, కక్షులకు మూలము. సమయమున కెరుల దొరికిన వారినే భోక్తలనుగా నేలకూర్చుండ వెట్టుచారు? కేవలము నియోగులే తనికి రారన్నమాట ఏమిమాట? ఒకనియొగి, ఒక వైదికిని భోక్తలనుగా నేల కూర్చుండవెట్టి ఆర్పించరాని? ఒకనియొగి ఒకవైదికిగాని; లేక యిద్దరనియోగులుగాని, లేక యిద్దర వైదికులుగాని, వాడువీరను భేదములేకండ నేలకూర్చించరాని? బాగుగ శాస్త్రజ్ఞానముగల వారెవ్వరును దీనినికాదనరు. ఒక నియోగి, ఒకవైదికిని వాడువీరను కాఖాభేదము పాటింపక ఆర్పించుటకేవలము శాస్త్రసమ్మతమని ఘంటాభయముగ నింపగలము. నియోగి పక్షపాతియని లోకావవాదముగల కోటికీర్తర శ్రీకృష్ణగారు కూడ నీవిషయమై ఒప్పుకొని యున్నారు. కాబట్టి "ఇద్దరిని" వారి కాఖాభేదములను పాటింపక వారు వీరను భేదమెంచక అట్టికాలములలో సమయమున కెరుల దొరికినవారిని భోక్తలనుగ ఆర్పించి సంఘమునకు చాలశ్రేయోదాయకము. కక్షులకును "ఇద్దరి" వారు దీనిని బాగుగ గమనించుచుగాక నియోగి వైదికులను సంబంధ బాంధవ్యములు వెంప ప్రియత్వములు కలుపుచుగాక.

ఈ నియోగి వైదికి సమ్మేళన విషయములో కొంత చర్చచేయగా పద్ధతివారు తాము యీ సమ్మేళన విషయములో యిరువారువారును కలసియుండుటకు, ప్రయత్నించుచున్నట్లును, వైదిక కాఖవారే కలసి రాక వెనుదీయుచున్నట్లును తెలియజెప్పియున్నారు. వైదికులు తమ కృత్రి పాల్గొని తమ కృత్రికలను గలగు లాభమును తమకు జెందకుండ యీ శ్రాత్రేద్ధతివారు తమ అభివృద్ధికి అటంకముగ నిలచియున్నాడు గాన వైదికులు పద్ధతివారిని ద్వేషించి వారితోకలసి వచ్చుటలేదని కొంతమంది దృఢివాదులు చెప్పుచున్నారు. కాని యిది యంతరంగ నిజమో విచారించవలసి యున్నది. ఒకవేళ అట్టి ద్వేషభావము వైదికులలో కొంత మంది ద్వేషపరాయణులనుండిననుండుగాక. అంతమాత్రమున వైదిక సంఘమునంతటిమీద యానిందమోపుట సమంజసముకాదు. దీనివిషయమై వైదిక సంఘమువారినికూడ కొంతమోచ్చించవలసియున్నది. వాడుకూడ నియోగులతోపాటు కలసిమెలసి యుండుటకు ప్రయత్నించి తమదేశము సభివృద్ధికి దెరువుగాక. పద్ధతివారు వైదికులను కేవలము కర్మలలో బహిష్కరించుండుచుండుగాక. ఇరువారువారును కలసి తమ ఆంధ్రదేశమున కృద్ధికి దెరువుగాక. నియోగివైదిక సంస్కరణమునకై పాటుబడు కోటికీర్తర శ్రీకృష్ణగారు దీనికి సాయపడి కక్షులను క్రించుటకు ప్రయత్నింతురు గాక. కేవలము నియోగులయెడలనే కక్షుపాతము కలవారియైన వైదిక ద్వేషియియు శ్రీకృష్ణగారికి లోకావవాదము కలదని వినుటకు చాలసంతాపకరముగా నున్నది. అట్లుగాక యిరువారు సమ్మేళనకై పాటుబడు శ్రీకృష్ణగారు తాము ఆంధ్రదేశములో సంపాదించుచున్నాము, తమ ఉపన్యాసవేదికలమీద యీ సమ్మేళన విషయమై గంభీరతవ్యాసములన్ని తత్పలప్రాప్తికై పాటుబడి ఆంధ్రుల కృతకక్షులకు పాతులగుచుండుగాక. ఉపన్యాసవేదికలమీదనే గాక, ప్రోక్షుగ స్నేహితులతోగాని విరోధాదులకు మాచ్చుటించుచుండును, మరేసమయములందును, ఎల్లపుడును, తమ యీ నియోగి వైదిక సమ్మేళన తత్త్వమున ప్రజలకు బోధించి, యావిషయమై దృఢాభిప్రాయము వ్యాపించుట్లు చేయి పొధింతుము. దీనివిషయమై కరకములు నంది వెట్టవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రానియమై పరివోద్యోగనమెట్లు శ్రీముగ కొందా వేంకటకృత్యపంతులుగారు చేయుచున్నానో ఆ విధముననే యీ సమ్మేళన తత్త్వము విషయమై ప్రవోద్యోగన మనశ్శక్తి కర్తవ్యము. దీనికి సాధనములు ఉపన్యాసములు, ముచ్చటలు, కలపకీర్తిములు, మరెతరములనేకములు. ఈ సమ్మేళన విషయమై యీ నెల 16, 17, 18 తేదీలలో పామరగిగ్రామము జనుగ బోవు నియోగి మహావనభారతీ నోటిగ్రామములనుండి వారి విషయమై కొంతచర్చ జరిగింతురు గాక. — ఒక విశేషము

గుడ్డ గూబ!

[కా. బ్రహ్మయ్య గారు.]

నీ. శిష్యులైనా రహితులు, నీతిరహిత
కర్తవ్యమును, నిరీక్ష్యర వాగులనగు
ప్రజలయొక్క పట్టిక పాటుపడిన
యాత్రలును తిరుగుతూ వున్నారని
దేశములు, శిక్షక శాపిధువుల
దర్శనార్థముగా, దర్శనమున
మాత్రమును కుత్సితముల మహిమనానగు
ప్రతిభలు పరికింపబడు ప్రబల నోకట.
ప్రతిభలుల జగత్తును తృప్తిపరుప,
మహి నిరూపించు నెంచి మానసికము
గా క్షులించుట వలననే నాదటంచు,
భూలీలములు తిరుగుచు ప్రాధిమ్యము
యాత్రలను జేసి నిరూపించును
ధరి నిరూపించు దేవుల తత్వము
గుణవిహితమైన దేవుని గుణవిహితము
జేసి, ప్రత్యక్షముగ ప్రాజ్ఞ జేసి రథపుర.
విశ్వమును దేవుని జనల ముఖ్యమును
చీకటి మితమున లోబడి జేసినట్లు
లందు నివసించె, నీ ప్రతి మార్పునూ
భక్తియొక్క భక్తియూ భక్తిభూమి.
దేశములే భజించు దేవుల జనము
భాగ్యములు నాభ్యుదయి
గుడ్డగూబు లో గట్టించు కొరకు గాను
విరిగి వినియోగమై వెలయుచును.
తత్వములను ప్రతియూరక తగులించి
దేశములు రాజ్యములను గా.
కొన్ని క్రమములు లేక మున్నవట
గాన, బహుశ్యులనుటయే కాదునది.
దేశములన్నిటిని దివ్య భాగము
లందును జనల ముఖ్యము
భక్తియొక్క నోకట భగవంతుడేయి?
రాయదేవుడే నీ రాయగాక?
ఆయన పాశ్చాత్యవాగ్ధి కామములు
మాత్రమును బోధించు యత్నియలన,
రాయయని నిశ్చయించి దేశములన్ని
దేశములను జనికాదు దృష్టియే
బడగనక గౌరవము కాపాడుకొనుచు
జేషభావలయందున జేరులేక
వెలుపొచ్చె కట్టిన కట్టయెడల
చింతించు కాదే? నిశ్చయముల
జానినముఖ్య జన్మములను జిన
వానికా పాపము మూనినట్లు
యోగమును జేత నోకట కాలము
నగును నూతనము వికలమును.
గట్టలముల వెంట గట్టవానలతో
నాడునది గట్టే మాడబడెను
వెలుపొచ్చె. జేత ముఖ్యముగా
కనులను నింప గడగడవడ?
పాడుపడియన్న యొకగుడి నీడగాగ
గూబ లోకమును యెండ నాగూబున్ని
దుశ్శక్తిని యనుపేర్చు దుశ్శక్తి
సరళిని విను కాలము జరుపుచును.
నీకులన్నియేయొక జేష నేర్చునెంతో
శక్తియను బ్రబోధించు, పట్టకధల
జేషు నవ్వించు, పగల వోధించువిధము
వెలియబల్కు, ప్రతిమాన భీలమును.
గూబ లోకము ప్రేమ మే గూడియుండి
గుళుముగా జీవనము జేయుచుండె నంత
కొకదినమున యూరినా లోకముగడను
దేశమును దుగ్ధికి తింటితిట్లు.
“ఇట్లెంతయో ద్రవ్యము వెచ్చ వెచ్చి
గుడ్డగూబుని రాగులు గూలిపోవ
చూచుచుంటు భాగ్యమే తేచిరందు
దేశము చూచితి మీదినననుండె.”

ఆయన వారెల్ల నేగిరి నచట, కవటి
శిథిలమును గుడిచూచి చింతించు
ఒకడువల్లె, నిట్లు “నఖులార కనడొకటి,
దేశములు రక్షింప దెగువమూని
ప్రాణములబాడరే మన రాజులెల్ల?
నట్టి గుడ్డనే మనమిట్లు కట్టవలయు,
ప్రాణముల భయలేదందు, పాలుగొనుడు
ఇంకెకగు భయము, కొంత నిహవరంబు.”
అని యతడు ప్రవచించె నా నా నటించు
శక్తికొలది విరాళ మొనగుటకును
మరిదినముల పనివార లయగుదేర
లిజననపుట కందగు పిలుమెయనచు
వార లచ్చొట్టులాసి పోవంగ, గూబ
లొంటి ప్రాణముతో దాగి యుండి, యూరి
వారల ప్రసంగముల విని దోరపున్వి
చారమున బల్లెనట్లు దుశ్శక్తిని జూచి,
“మనము వాడవు కార్య నిర్ణయము జేయు
నోకటాడవు, మాకు నీ, ప్రాప్తుగాదె
జరమగుభిదమై వెలయునో భవ్యచరిత,
జ్యోభూమియు నీతె సౌఖ్యదంబ,
కష్టములును నుచుగా గడవినట్టి
వృద్ధుడవు నీవు, మేమన్న పిన్న వార
మెట్టిదో కష్టమెడల, మిక్కిల్లుదోచె
నెడు నీయూరివారి నునిశ్చయమున
దాని గడున నుపాదించు దయదలిర్చ
జేష యొత్తులనందున జేయుదన
మాన్యు విని నమ్మియుంటిమి మోదములర
ఆపదల వచ్చునేల నీ ప్రాప్తునన్న?”
ఆయన నడుగులయను దుశ్శక్తిని నునియె
“చిరుతలార” కష్టములు మీ కెకకనీయ
నంతగుండును నున్నార లంతెకాని
మేము కడినకష్టముల నిడమిలెక్క
కొన్నియెండుగ నీపాడు గుడియెమాకు
నుఖ్యలయ మై దవచ్చె, నీ నురుచిరాల
యమున జే జన్మమెతిగో యన్నలార!
అక్కతమున మీకునుభయం లనభవంబు.
నాకుమాడన తరభూక నాడుకుండు
వెట్టివోట్టులలో నివసించువాడు.
వాని తర్వాత వారి నివాస మూరి
పాడు ఇండ్లయ్యె. పిదప దేవాలయములు.
ఇరవుమాట్లు యందున నేగెనాడు
కాలమంతయు, ధీయుట కాలనిలువ
గూడ దేగుద మోచిన్ని కూలార!
జనదంబులయందున నునికికగడు”
నిద్రపడుడింక పోదమక వృద్ధులను
లాలకించి దింపంబు “లక్కటకట!
జ్యోభూమినే మనమిట్లు చనుటచిడిచి
పాడనా శమించుగాక! శ్రావణశోర
మగుచు దుశ్శక్తియొక్క నుగుణచరిత
ఇటుల జేషులరే బుధు? తలవేయ
ప్రయతనము జ్యోభూమిని విడిచిరాదు
జన్మమెత్తి మిందునే జన్మమంతె.
జ్యోభూమికి ప్రాణములో సరగనోనగు
వానిజన్మంబు భవ్య, మత్స్యగుణుండు
జేషులనుండెదలంచునా తెల్లముగను
బుధులు కల్గుదురాకల్గు పొల్లెయిన
గద్దుదానియుండుదని దుశ్శక్తియనియె
“మాన్యునియెయగున మంచి మంచు, బ్రతికి
నదియె యూరు, భాదిన దీని వెలియంగ
లేక జ్యోభూమి యటంచు వాగొనటలు
జరమనోపాధ్యులంబు లోచితలార!
: దినదినంబున గండమా యునికియందు
నిర్జనాటపులకు నేగి నెమ్మదిగను
బ్రతికియుండమక” వృద్ధుని కలువలందు
నాదరంబుంచి ఘోరముల పైపోవ
బయనగుచుండ, వెంటిగూబయొకటిట్లు
బలిక భయకంపింతంగియె ప్రాణనమును
లెనయ్యుగొడ్డు బాసిరా నగునెనాకు.
కన్న సంతానమునవీడి కలిగియెని
పోనజెల్లునో? యీ గుడ్డు పొడిగి పిల్ల

లెరుగనందాక నీపాంత నిరవుమాచి
యొకవిధంబుగా కాపుర ముండినదన
అనువుగలచోటి కెగిరిపో నగు, నటన్న
చాలా నీయుపాధ్యులంబు చక్కనయ్యె
నీకునై చావలయునో? మాకుగలదు
ప్రాణములవైకమాన, నీ ప్రాణములము
లెన నిట్టిగుడ్డులన్నె యొకనగు
వచ్చు బ్రతికియుండిన, గాననిచ్చుమున్న
వేగరావలె, తెలకాదు, విమలమతిని
బ్రదికియుండిన నుఖముల బడయవచ్చు
ననుచుబోయెడు గూబల పట్టెకాచి
దుశ్శక్తి మతిశ్యులగు మిత్ర ప్రాణమునను
మిగుల సంపదబడితొక భగను మిగులు
చుండ నంతటతెలవారె నుదయయ్యె
ననుచు పనివాని అవకరణంబులగొని
పాడుకుడితేరి యందందు నూడియున్న
ఇటుల లోకమోటజేయుట నెగిరిగూన
దూరముగపోయి యందుండి పారజూచు,
చుండె ప్రియమైనగుడ్డును. నిండుప్రియ
కన్న సంతానమునకన్న గలదె ప్రియము?
ఇంత గూబగుడ్డును వోరనిటుక రాలు
దీయుచుండగ గుడ్డులు దిరుగబడుచు
తిరికిరాయిపై నాకంబుల జెందజూచి
గూబనిలపించె పిల్లల మాతలిడుచు
పాట.
కోడి నా కోడి—వలె.
1 గుడ్డు నా గుడ్డు - కడు కూరిమిగన్న చిన్ని. గు.
2. నాకు మీతోడి దాన - లోకమందు నుండి చంటి. గు.
3. గడ్డి గుడ్డాల మెత్త - గట్టి ముమ్మంతు నెంతో. గు.
4. ఎండ వానలు సోక కుండ - నాపొట్ట క్రింద నుండు. గు.
5. చిన్న పిల్లలు గాగ చిట్లు - సంతోష మెల్ల చెల్లె నా. గు.
6. రెక్క లల్లాయ్ నూన - నిక్కి నానాడ జూడ రింక గు.
7. నేను ఈపాడు కండ్ల - గాన నీలోక మందు నుండు. గు.
8. కెండి కొండంటి మీరు - బండవై గాల గతిని చెందితొ.”
కాకు లోకకొన్ని యాగూబ - గడ్డద న్వి
నంబు విని జేష పూర్వజై - రంబు దలంచి
గుడ్డు పొడిచి చంపునపుడా - గూబ గుడ్డు
గుడ్డుటంచును బామూరు - కూరి లిడుచు
ప్రాణములు పీడుటను జేసి - బరగె “గుడ్డు
గూబల యనుపేర సతత మా - గూబజాతి.
దాని పేరనబరగును - భరణియందు.

ప్రకటన

ముగ్గురు బ్రయుకుడు టీచర్లు కావలెను.
గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు రేవల్వెతాలూకా ధూళి
పూడి గ్రామములో 1916 వం. జూలై నెల ప్రారం
భమునంచి స్థాపించబోవు ఇంకాకంప్లీటు సెకండరీ
స్కూల్ కు బ్రయుకుడు మెట్రిక్యులేటు టీచరు
1 రు న్ను లోవర్ సెకండరీ బ్రయుకుడు టీచర్లు
యిద్దరున్ను కావలసియున్నారు. ప్రథమ టీచరుకు
నెల 1 టికి రు 35-0-0 ల చొప్పునను మిగతాయిద్దరు
టీచర్లకు నెల 1 టికి ఒక్కొక్కరి రు 15-0-0 చొప్పు
నను జీతములు యిచ్చుటకు నిశ్చయించినాము.
కాన బ్రయుకుడు అయిన వారు, బాలురకు
బోధచేయ నేర్పుగలవారను వారికి వుండుకొన్న
సర్టిఫికేటు యోగ్యతా పత్రికలతో దిగువ సంత
కము చేసిన నాపేరను ది 30 జూన్ లోగా దరఖా
స్తులు పంపుకునే యెడల లింగీకరించ బడును.
ధూళిపూడి } ఇల్లు
సెకండరీ స్కూలుసంఘము, } తలవర్తి బావయ్య,
14-6-16. } కార్యదర్శి.
(480-17.6-16)

చిత్ర వార్తలు

ఇద్దరు బాల్యవాళ్లు ఒక చెరువులో చేపలు పట్టుతుంటే...

“మితా! ఈ పాడు కావాలి నాకుగా వొకటటున్నా యేద్రా?”

“ఏద్రా?”

“ఏద్రా వొకటి వాయిరా?”

“నే నెక్కట్టలేనా.”

“నెక్కట్టలేనా వొకటి వాయిరా!”

“ఏద్రా నాకు.” అని చెందవచ్చని బుట్టచూపుతూ కం బొకటియి తీసుకుంటే.

“ఒక్కోరే! నెక్కట్టలేనా వొకటి వాయిరా నా పిల్ల నావురా!”

“మరేద్రా? నెక్కట్టలేనా, మరి నాకా.”

“ఏమిరా అబ్బాయి, అట్లు నెండుకు నెక్కట్టడం టావురా?”

“ఏమో! నాకిష్టంకేదు. బందా? బలవంతమా?”

“అగ్గో! ముక్కులంటి పిల్లరా!”

“ఏమిటి! అలాగా? ముక్కులంటితే తే గట్టిగా పట్టు గుంటే చితికిపోతుంది. నా కెందుకు?”

“రంగా! ఈ ఒకటి మాకావురా? రాత్రి 6 గంటల నుంచి అక్కరాత్రితరు భోంచేస్తున్నావంట!”

“అయితే ఏమంటావు?”

“అలాగంటే భోజనంగా? ఏమేమిండుతాలో నాన కాళంగా కూర్చోని కన్నకపుక భోంచేయవచ్చురా?”

ఒక పాతకాలలో నుపాధ్యాయుడు వృత్తిశాస్త్రము బోధించుచు మేనెల ఎండగాదులనుండి తేలి మొక్కల నెట్లు కాపాడవలసినదియు చెప్పుచుండెను. గోపాలరావును ఉట్టి వాడు పాతకాల బాగా విచరుడుటచూచి “గోపాలరావు! మేనెల ఎండ గాదులనుండి తేలి మొక్కల నెట్లు కాపాడవల యున?” అని యడిగెను.

“మొక్కలు కావనెలలో ఉడుస్తేరండి.”

ఒక జమీందారు ఆపులపాలయి బహువేదనీవి యుండుండెను. దూరదేశమునండి ప్రఖ్యాతిరహించిన సిద్ధాంతి యతనిని జూడబోయెను. గొప్పసిద్ధాంతి తచ్చెనని సంజీవిని యాతడా సిద్ధాంతి నొక రహస్యపుటనకు తీసికొనిపోయి తన జాతకఫలము చెప్పుచు సిద్ధాంతి జమీందారు దాగర్భ క్రియంతుననియు, గొప్ప నీలంబదల ననుభవించువాడనియు సుసంకపారంభించెను.

“అయ్యా సిద్ధాంతిగాన మనమీ రహస్యప్రదేశము నకు రావడం చాలా మంచిదయింది నువ్వడి?”

రాజు తన సిద్ధాంతమునకు సంతసించు చున్నాడేమో యని తలచి సిద్ధాంతి, “ఏమి క్రియంతు లటుల నెలవిచ్చు చున్నారా?”

“మరేమిలేదండి. ఇంకెవ్వరైన ఈమాటలు వినియుంటే మీ పురందర డచ్చి లింతసేతు విన్నందున “అరే వీరేంత తెలివి తక్కువ మూఢులారా?” అని నన్న పనికి యిందురా. మీసిద్ధాంతి మింక చాలిస్తారా?”

“నా కట్నం?”

“మారు చెప్పినంత భాగ్యవంతుడ నైతప్పు డిస్తాను రండి.”

“గురువుగారూ! కన్యం గాకుండా ఉండండి.”

“బుద్ధి వెట్టి చదువురా ఒస్తుంది.”

“రాకుండా ఉండండి?”

“అరే బుద్ధి వెట్టి చదువురా ఒస్తుంది?”

“రాకుండా ఉండండి?”

కోపముతో గురువు, “ఏమిటా నీ మొఘం. రాజమిట్టి బుద్ధి వెట్టి చదువురా అంటే రాకుండా ఉందని చెప్తావు?”

“బుద్ధి వెట్టి చదివే రాకుండా ఉండండి.”

“ఏమిటి రారు? నీ మొఘం?”

“మొఘం కాదండి, బుద్ధిండి? ఎంతలాగిన రాకుండా ఉండండి.”

నెల్లూరు విద్యార్థి సభ.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

నెల్లూరు విద్యార్థి సభాధ్యక్షుడు గారు ఆనివేసెంటయు గారి ఉపన్యాసము.

దేశోగ్యము.

మిత్రాహారము పాధ్యాభిమైదిగను బలకరమైనదిగను ఉండవలెను. భారతపుస్తపుల సంతిగా భుజింపగూడదు. అవి యింగ్రియోద్రేకము కలిగించును. పునఃపునః జీవితమున యోగవదళ మిరుల సంకల్పమొంది. ఆసదుమున చెనుకొనరైన కింయక యెడమిచ్చి పునఃపునః జీవితము వ్యర్థమును. లింగవిభేదము దైవనిర్మితము. అంశనగూర్చి మ్యాననాధ్యాయుల నొంద నవసరములేదు. పునఃపునః వాగ్యధుంతయి వాని బ్రహ్మచర్యముమీద నాధ్యాపదీయించును. సోమతనమున నిర్వాహరత్యమును మనకు పరమశ్రేయము. ఉద్యోగము పురుషలక్షణము. మానవు డెలపునుచు చుట్టవడము గలిగియుండవలయును. మీమామ్యూరియాలో నుండుకొన ఆకోగ్యాంధములు మీమరచేత నుండగలవు. యాసదేశమును జాగరూకులై దేశోగ్యమునుజుగ్గటిప్రవాదివేసి పురుషకాలమున మీదేవాల బుద్ధివిదేశములను మీదేశవేదకు వినియోగించవలెను.

ప్రవర్తనము.

అధ్యక్ష కావ్యకములకు జీవితోద్దేశములను వైదవహరించితిమి. ఈజీవితోద్దేశముల నెరవేర్చుటకు ప్రవర్తనము ముఖ్యము. సత్సౌరత్తనము విద్యార్థిగా నుండుకాలము నుండి యుపవదవలయును. క్రికెటు, ఫుట్ బాలుగొడుగుల ఆటల వలన వికారమును గలుగుచున్నది. అంతియే గాక కాంక్షకాంతములను అలవడుచున్నది.

పాతకాలనుండు కాలమున పశోపకారము జేయుట తవలయున్న అపకాళములగుండు. కృత్రిమముగను సామీకముగను విద్యార్థుల నేకవిధముల బీదపాదలకును, తుంటి వారికిని, ప్రద్ధివారికిని, బద్ధవారికి, కాపులకును, సహాయము చేయుచు తమకాలమును అన్యోన్య సహాయము జేసికొనవచ్చును.

దేశోగ్యార్థికి శ్రీవిద్యయంతయు ముఖ్యము. వీదవటుంబములలో బాలికల బడికి పంపుటకు వీలండవును విద్యార్థులువారికివిద్యచెప్పుచుండవలయును తమయింతిద్దశ్రీలతో పురుషులు అల్లసముతో రాజకీయముల గూర్చి మాట్లాడుచు వారికిబోధించుచు వారికి శ్రీపంధకజ్ఞాము కలుగునటులజేతులవలయును. పురుషుని స్థానమునండియే దేశోగ్యుడయ్యునకే కొరతనుండును. వాలోలింపిన మాత్రమ దేశోగ్యునికి రావేరదు. శ్రీస్థానమున బట్టియే దేశోగ్యునికి మార్గముల నాలోలింపవలయును. హిందూదేశమున నాకోతర విశేషముగ నున్నది. సావిత్రి తవవిధుని ప్రాణములను యమునివద్దకుండి సంపాదించు కొంగలిసియుల భారతీయశ్రీత్వము భారతీయ పురుషత్వమును నూతన జీవిత నొనగగలదు.

మనస్సులు.

మిత్రాహరములకు తగినట్టి వశ్రేయము మీదేవులలో లేదు. మీర కేవలము పరాధీకులై యున్నార. మీరాతములన్నియు అంగభాషాలో చెప్పబడుచున్నవి. అందులన పాతకాలన్న నొకవిధమును ఏమాత్రం గలుగుట సహజము. దినచర్యగడుటకు కొంతకాలం కాంగ్లేయులు మీకవసరమేగాని శ్రుతిశాస్త్రమునంతటి సంగతుల తెలసికొటకును అంగ్లేయభాషా భారము నహించవలసినది. అందునగూర్చి మీరు చేయు నదిలేదు.

మీవిద్యార్థిభావన కాలమునంతయు మీభవిష్య జీవనమున జీవయోగించుటయు యుగోగవలయును. భారతీయ భావికాళివృద్ధికి సాంకేతిక శాస్త్రజ్ఞుల మత్రికవరమైయున్నది. ఇందు గూర్చి మీరు జుద్ధునివారివారి నేర్పుకొనవలయు అంతయు లక్షకము నున్నది. వారి సాంకేతికజ్ఞానమంత యభివృద్ధికి తెచ్చుకోవలయు తెలసికొని మీజీవనగూడ సాంకేతిక జ్ఞానయంతి కృద్ధినికొనకరమ్ములుగూడవలయును.

సాంకేతిక శాస్త్రమునాత్రిమే కాకభారతీయ విద్యార్థులకు న్యామవాదికాళి, విజనీంకుకాల, ఉపాధ్యాయకాళి, మొదలగు బాధకరమగు కాలములను దొరకవులు బాధ్యోగములు ను గూడ గలవు. కాని వారితవులు టువ్యోగముల మానిజీయుటకు మీర ప్రయత్నించవలయును విశేషముల బోయి యుత్తము నిద్యల సభ్య సింతుకులను మీర దేశమున కెంతేయి లాభము చేయగలరు.

నాగరికత నోలూకు దేశములన్నిటిలో యువకుల కాద కృషియుములకు గొప్ప గొప్ప ఉద్యోగములు మీదేశమున మీరాళింప వీలవేవున్నది. అదిమీరకంటేవీయు నేదవకలిగించుచున్నదిగా నే నెరుగుదును. ఈ ఉపన్యాధికత లొంగించుటకు భగవంతుడు మీకు బోధింతునుగా!

ప్రజాహిత జీవమున ప్రజేపదలచితిరేమి మీర న్యామవాది కాళిలో జీవటయే యుత్తము. ఏలనా ప్రతిదేశోధారకులకును, సంఘ సంస్కర్తలకును కొంతవరకు న్యామ శాస్త్రజ్ఞాన మవసరము. అంతయుకాక కొలది ధనముతో సంత్వప్తినొందిన న్యామవాది కృత్రిమమునా దేశోగ్యునికి తోడ్పడుటకు వలయునంత సారకాశముండగలకు.

ప్రజాహిత జీవమున ప్రజేపదలచినవారు చక్రత్రయనండును, అర్థశాస్త్రమునందును, రాజకీయ క్యవనోరములందును, తర్కిశాస్త్రమునందును విశేషజ్ఞానము సంపాదించవలసి యున్నది.

సన్నాహము.

విద్యార్థిభావనకాలము మానవ జీవితమునకు సన్నాహ సమయమని ఇదివరలో జెప్పయుంటిని. ఈసన్నాహ మెందులకు? స్వతంత్రజీవమున స్వతంత్రజీవము గలిగి మృత్యువేద నేరజేయుటకే యాసన్నాహము. విద్యార్థి జీవితము మిక్కిలికష్టమైనదనుట నిజమే. కాని నామాతృదేశ నేరకాళు నేనీకష్టమువడక తీరవని మదిని పదిలపరచుకొన మనశ్శాంతి కలుగుటయే గాక యుత్సాహపూరితులగుట. మీ పురుషకృత్యములకు మీసారకాలా విద్యార్థిభావనకాలము పునాది యగుచున్నది. కళాకాలా విద్యార్థిభావనము దానిని దృఢముజేసి పురుషకృత్యముజేయ సమీపించుచున్నది. నేను దేశనేర కథికముగా పురుషత్వింతుటకే కళాకాలాద్య సభ్యసింతుచున్నానను ఉత్సాహముతో మీరు జాగరూకులై చరిత్ర మీకు జయము సిద్ధము.

విద్యార్థిభావన కాలమున మీర ప్రస్తుత కాల దేశము నువ్వల తిర్చించుచుండవలయును. రాజకీయభవనవరములు నాలుగవిధములు. కృత్రిమములు, సంఘధర్మములు, జాతీయధర్మములు, అంతిష్టాత్మిక ధర్మములు. కృత్రిమముననే పారధర్మము లేకేధించియున్నది. తుటుంభాభిమాన మెంత యధికముగా నుండవలయునో దేశోగ్యమానమును అంతిధికముగా నుండవలయును. లోక హితోత్సాహమే జాతీయభావము గలిగించుచున్నది. జాతీయోపకృత్యము సభాజీవోపకృత్యముల మాత్రన నెరవేరేదు.

సంఘధర్మముల బాల్యము నుండియు నేర్చుకొనవలయును.

విద్యార్థి రాజకీయభవనములో ప్రవేశము కలుగజేసికొన కూడదని నీ బల్కితని. అందులన విద్యార్థులు రాజకీయసమస్యల బల్కితని తిర్చింపరాదని నా యాదేశ్యముకాదు. పాతకాలావిద్యార్థిభావన కాలమున కొంతజ్ఞానము సంపాదించి యుండునకుక కళాకాలా విద్యార్థిభావన సమయములో విద్యార్థులుతిప్పుక రాజకీయ విషయముల చర్చించవలసినదే. వారటులచ్చించి నిజానిజముల తెలసికొని కృత్రిమప్రాభిప్రాయములకృద్ధి జేసికొనవలసినదేగాని రాజకీయములలో ప్రవేశముకలుగజేసికొనగూడదు. అనగా రాజకీయ కార్యముల నారంభింపగూడదు. కార్యము నారంభించుటకు ప్రావ్యము విశేషజ్ఞాన మవసరము. వైద్యుడు విద్యాలయము విడిచిపోతే వైద్యకృత్తి నారంభించరమ్మరా? అనికి కొంత అనుభవము అవసరము. న్యామశాస్త్రము నేర్చుకొని “ఎవ్రోటినులగా కొంతకాలము పని చేసికొని నీవు న్యామవాది కృత్తి నడలంబించవలవు. అటులనే తగినంత అనుభవజ్ఞానము లేని రాజకీయ కృతవరములలో ప్రవేశంప గూడదు. అయినభిజ్ఞానమునకు కళాకాలావిద్యార్థిభావన కాలమే తగినసమయము.

మరింత.

పురుషుడు శ్రీమైత్ర కృత్తికృత్యములతో మృత్యువేదజేయడంబలయును. అదియే పౌరుషతగాని, జాతీకగాని న్యాసింశ్యము నొసంగును. ఈ దిన యు భాతీయును మిగుల అదృష్టవంతుడు. భాతీయును వలె భాతీయులలో నేజాతీయులకును పురాతనజాతీయ సాధనములనుజేయు ఆసాధనములను భాతీయుడు నెలకొని ప్రయత్నింపవలయును. మీ పరివరములలో జాతీయభివృద్ధి కలుగుట యులులున్నది. నానిని క్రమమైన మార్గము మీరుచేయగించిన భౌతిక భాంతిమాత్ర మూలమున ఆదిమూలములకు కనామలమున ప్రపంచమంతయు విశేషముగా రింపగలవు.

విషయానుక్రమణిక.

నియోగిత్వదీక్ష సమ్మేళనము	8
అడ్డగూలు !	4
ఇల్లూరి విద్యార్థుల పథక, చిత్రవాస్తవము	5
ప్రభుత్వ వ్యాపకము	
ఇండియా ప్రభుత్వ శాసన సవరణము	8
ఎగుమతుల నియమాల రెండవ భాగము	7
విశేష శాస్త్రము	8-9
శాస్త్రము ప్రతిపత్తి	10
ఇండియా ప్రభుత్వ శాస్త్రము	11-12
భౌతిక శాస్త్రము, కృత్రిమ శాస్త్రము	18
అధ్యయనములలోని మార్పు	14

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1916 వ సం. జూన్ నెల 17-వ తేదీ

శనివారము.

ఇండియా ప్రభుత్వ శాసన సవరణము.

ఇప్పటికి మేము ఆస్పత్రి మహాశయము ఆంగ్లా రాజ్యాంగ సభలో సామ్రాజ్య నిర్మాణ సంస్కారమును గురించి పట్టిన మాటలను గురించి ప్రాస్తవికముగా వ్రాసితిమి. ఆ సాయం కాలమే ఇండియా ప్రభుత్వ శాసన సవరణమునకు సంబంధించిన బిల్లు సంపూర్ణముగా మా చేతి కందినది. ఇది నరలో ననేక కార్యములు ఈ బిల్లు అర్థజాతకమున, అప్పటికి నందియుండిన సంగతులకు బట్టి, మేము వ్రాసి యుండుట మా చేతులకు తెరిగి యుండును. అయితే మనకు తెలుగు భాషయి నుహా విప్లవము కొంతవరకు జరిగినందున నచ్చటి సంగతులు సర్దుటకు గాను తాత్కాలికముగ నేర్పాటులు ఆ దేశపు చరిత్రలనా పద్ధతులనా చేయవలసి వచ్చినది. ముఖ్యమంత్రి గూడ నా దేశమునకు బోయి విషయ విచారణ యొనర్చి యుద్ధస్థితియున కరిత్రము చేయుట యవసరమునది. అట్టి యావశ్యక మీ భూమిలో కలుగ లేదు. యుద్ధాదినిచ్చటి నాయకులును ప్రభుత్వమువారును మూలవానిగా చేరికొనిన యొకట డిక మిక్కిలి చక్కగా నిర్వహింపబడుచున్నది. ముందుకు హైందవ భూమికోరుకట్టి విషయము లివి యివి భావ ప్రపంచమున నిరూపించుటకు ప్రయత్నించుచు నాగుచున్న వే కాని నేడే కావలసినదని యెవ్వరును నేమియును నడుగ లేదు. కొందరది భావలకు నీమాత్రపు భావాదోశన సరిపడక యున్నను సర్వసామ్రాజ్య లాభమును గోరుచారు ఈ భావనిరూపణకై సక్రమముగా వాటుపడుచున్నారే గాని నేడొక్కటియునై తీరవలెనని వట్టు గట్టలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో ముందు రానుండు సామ్రాజ్యాంగ నిర్మాణ సంస్కారము తలంపున నిడి అధికార పక్షమువారు ప్రస్తుత పద్ధతులను నుదారతము భంగిని వినియోగించుచు క్రొత్త మాత్రు లెవ్వయును ముఖ్యముగా వానిని తెచ్చి పెట్టక యుండుట కర్తవ్యముగా నుండెను. కడచిన సంవత్సరము ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము ఉప క్రమింప బడినప్పుడే హైందవ భూమి యంతయు

ఆంగ్ల ప్రభువులకు హెచ్చరించెను. 'ఇది సందిగ్ధ సమయము. అనవసరచర్య మీరు పురికొల్పక యుందురను విశ్వాసమున మేము మానోభులకు లేఖనులకు దిగ్బంధన మొనర్చి యుంచినారము. దృష్టిపథముమాట్టి ముందున కేడియో మీరు మా కు లాభము కలిగితురని అశ యంచుకొనినారము. కావున మేము మానిశ్చయముచే, సామ్రాజ్యభక్తి చే, నోరెత్తరాదని నియమించుకొనిన సమయమున మీరు శాసనములలో ప్రబల సవరణ లొనర్చి అన్యాయ మొనర్చుటయో మా యిష్టము లేకయే మమ్ముకు తీవ్ర చర్యకు నిర్బంధ పెట్టుటయో చేయుదు' అని హైందవ పత్రికలు వరిపరిపథముల వేడుకొనియెను. అప్పటిలో నేను ఈ సవరణలకు నేనే తండ్రినని చాటుకొను ఇష్టింగును ప్రభువుగారే తాము అన్ని ప్రాత చట్టములను ఒకచోట జేర్చదలచినందున అంతకు పైబడి సవరణ లేవియు చేయబడుట లేదనియు తలపెట్టిన సవరణలను మానుకొందుమనియు హైందవభూమిని సమాశ్వాస మొనర్చిరి. ప్రాత చట్టముల నొకచోట చేర్చుటలో గూడ నష్టము కలిగింప వచ్చునని వాదించియు హైందవభూమి ఆ శాసనమువలన నిప్పటి స్థితియెల్లయు నొకేచోట తెలియనైన తెలియునని సమ్యగిం చెను. ఆ శాసనము అచ్చు ప్రకటితమయి కొంత వ్యాపనకు రానైనను రాలేదు. ఈలోపుగనే మన ప్రభువులసభవారు నేటి సవరణ బిల్లును ఉపక్రమించి ప్రభువుల సభలో రెండు మారులు చదివి శాసనము చేయనంతటి స్థితికిదెచ్చి పెట్టినారు. ఏ మార్పులు చేయకూడదని హైందవ భూమి యడ్లోపించెనో ఏ మార్పులు చేయుట తలపెట్టలేదని 1915 వ సంవత్సరపు శాసనము చేయునప్పుడు అధికారపక్షమువారు నొక్క పల్కినో ఆ మార్పులు ఈ శాసనమువలన చేయబడినవి. ఈ శాసనమువలన హైందవ ప్రజల హక్కులు కొన్ని ముఖ్యము లయినవి, అందులో నొక్కటి ముఖ్యతను మయినది, అదృశ్యముగలు ఇదివరలో మేము విశదపరచియే యున్నాము. చర్చిత చర్చయముగా మరల వ్రాయబడలేదు. హైందవులు ఇతరాంగ్ల సామ్రాజ్యపౌరులు గాక బయటివారిని గూడ ఈ దేశపు సైనికదీవాని సేవలలో చేర్చుట కేర్పడిన సూత్రసందర్భమున మాడంక నిర్మాణ పత్రిక ప్రకటించిన కొన్ని యభిప్రాయములను మరియొకచో ప్రచురించు చున్నాము. వానిని జదివినయెడల నీ సందర్భమున పూర్వపు ఆంగ్లాధికారులలోనే ఎంత భేదాభిప్రాయ ముండినదియు, జాతీయభావము బలవత్తమ మయిన ఈ దినములలో నెంత భేదాభిప్రాయ ముండుటకు నీ లెనదియు, ఎంతటి మందప్రజ్ఞుడగు ప్రభువునకు ను నర్థము కాకపోదు. ఇక గవర్నరుజనరలుగారి యొక్కయు గవర్నరులయొక్కయు లెట్టి నెండు గవర్నరులయొక్కయు కార్యనిర్వాహక సంఘములలో వ్యాపారస్థులను నియమించుకొనుటకు సదుపాయ మొనర్చేద మని ప్రభువుల సభ నియమించిన సూత్రమునకు మన ప్రభుత్వమువారికివల నొక వ్యాఖ్యానము చేసిరి. హైందవ వ్యాపారస్థుడు అయిదేడకాకి తన యన్ని పనులను మానుకొని రాజాలడు. కావున నాతడు తన స్వంతకనియందు జోక్యమును వదలకున్నను వ్యవస్థాపకుడుగ లేనంతకాలము

ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకుడుగ నుండవచ్చునని మార్గ మేర్పరచుట కీ సూత్రము వనికవచ్చునని తెలిపిరి. నేడు బిల్లును చూడగా నందులో కన్పించున దేమి? కార్యనిర్వాహక సంఘములలోని ఏ సభ్యుడైనను తన స్వంతకని పెట్టుకొని యుండవచ్చును. తన యధికార కాలమున వ్యవస్థాపకుడుగా నుండకున్న చా నను. అనగా నికముందు చక్కగా మనకార్యనిర్వాహక సంఘములలో అందరో తేకున్న ననేకులో సాశ్వాత్య వ్యాపార సంఘ ప్రతినిధులు నీకమునేసికొని రాజ్య పాలనచేయును. మన వ్యాపారము విశ్పంభించ వలసిన కాలముక కిది చక్కని ఏర్పాటుగాదా ! ప్రభు సభవారి కింతయ గలుగునా ! పోనిండు. ప్రజలహక్కు లెట్లు పోనితము. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి హక్కు లాగించితము. ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనములోని సూత్రములు 49 డింటికి సంబంధించిన వానిని అవసరమగు నెకలమన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సవరణ చేయుటకు రద్దుచేయుటకు అధికారము కలిగి యుండిరి. నేటిసవరణ శాసనముచే నాయధికారము 17 సం గతుల యందు మాత్రమే వినియోగించ నిమిత్తమయినది. క్రమక్రమముగా హైందవ ప్రభుత్వమున కెక్కువస్వాతంత్ర్యమియబడునని హైందవులును, కొంతవరకు హైందవప్రభుత్వముల వారును ఎదురు చూచుచుండగా ప్రభువుల సభవారి కిరితిని ఉన్న శక్తులనే తరిగించివేయ జూచుట విస్మయజనకముగా నున్నది. హైందవప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకును హైందవ ప్రభుత్వ స్వాతంత్ర్యమునకును రె టికిని నిరోధకు డయి ఇండియా. కార్య దర్శియు ఆతనికి తోడుగా నుండు ఇండియా సంఘమును రెండును రద్దు కావలెనని హైందవభూమి యంతయు నైక కంఠ్యముగా కోరుచుండగా నేటి సవరణ శాసనము ఆతనిని ముచుపటికంటె నిరంకుశుని చేసి వైవ బ్రతుక్కించు చున్నది. ద్రవ్యము కర్చుచేయవలసి యున్నను గ్రాంటులియ్యవలసియున్నను ఇదివరకు ప్రతి కార్యమునును ప్రత్యేకముగా ఇండియా కార్యదర్శి తన సంఘమువారి యరుమతి పొంది వారి నిబంధనల ననుసరించి ప్రవర్తింపవలసి యుండెను ఇప్పటి సవరణ శాసనమును బట్టి సంఘమువారు నిబంధనలు చేయవలసినది. ఇండియా కార్యదర్శి ఆ నిబంధనల ననుసరించి ఇష్టము వచ్చినట్లు వ్యయము చేయవచ్చును. గ్రాంటు లియ్యవచ్చును. ఇది అనుకూలమైన ఏర్పాటు కాదా ! పాపము ఇండియా కార్యదర్శి మిక్కిలి కష్టపడుచున్నాడని నేటి శాసనము ఆతడు హైందవభూమి లెక్కలను రాజ్యాంగ సభకు బంపునప్పుడు రాష్ట్రములకు సంబంధించిన యంకె లీ మనక్కర లేదనియు ఇప్పటికంటె మరియొక పక్షము దినము లాలస్యముగా పంపవచ్చుననియు నీ సవరణ శాసనము విధించుచున్నది. రాజ్యాంగ సభలో హైందవభూమి లెక్కలు చూచువారే యుండలేదు. ఇక ముందొకవేళ దృష్టిపథము మారినవారు నూటి కొకరో అరయోయున్నయెడల వారు చూతురు. వారివలని భయము ఇండియా కార్యదర్శికి నెంత తగ్గిన నంత సుకరమని కదా నేటికి పనికిబూనిన ప్రభువుల సభవారి సూత్రముల

నొనర్చినాడు. ఇండియా కార్యదర్శిగానికి మరియొక విధముగా కూడ నిరంకుశత్వము ఇయ్యబడినది. ఇది వరకు అతడు రహస్యముగా నాలోచించు విషయములు యుద్ధసంబంధములును, సంధి సంబంధములును, స్వదేశసంస్థానాధీశ్వరుల సంబంధములును నై యుండినవి. ఈ సవరణ శాసనమువలన ప్రజాక్షేమము రాజ్య సంరక్షణములకు సంబంధించిన సంగతులను గూడ సత్య రహస్యబోధనకు పాత్రము లొనర్చవచ్చును. ఇండియా సంఘమువారిలో సంప్రతిపత్తి పని లేదు. గవర్నరు జనరలుకు గాని గవర్నరుకు గాని అతడు తిన్నగా ఉత్తరువులు పంపవచ్చును వారు ఇట్టి విషయములలో పంపినవాని ఇండియా సంఘమువారికి తెలియపరచబడిన యవసరమును అతనికి లేదు. సంకుచిత హృదయుడు ఇండియా కార్యదర్శియు అతని యనుచరుడు రెండవ యధికారియైన యప్పుడు ప్రజాక్షేమ రాజ్య సంరక్షణల పేరిట నెంత నిరోధక నిర్ణయములు చేయకూడనో గదా! ఇట్టి నిబంధనను గూడ దినమును ఎక్కువ విశ్వసించ బడుచున్న దనబడు హైందవభూమి దిక్ప్రసంగవలననేనా! హైందవ భూమిని శాసన కర్తలు నమ్ముచుండ లేదనుట యందులో స్పష్టముగా వ్యక్తమగుచుండ లేదా! ముం దేకోరానన్న దని గంపెడ నతో హైందవులుండ 'ఇల్లిదిగో మార్పులు చేయ'మని ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము చేసి ప్రస్తుత కాలపు ఆచారముల కనుకూలముగ, పరిపాలనా సౌకర్యముల కనుకూలముగా, సవరణ లొనర్చుననుపేరిట నేటి ఈ సాహసపు శాసనమును దీసికొని వచ్చుట హైందవ సామ్రాజ్యభక్తికి దృఢీకరించుటయు' మన యెల్ల విశ్వాసమునకును ప్రతీకార మెక్కువ లిర్బంధమే నేమో యను ననుమానమును హైందవ భూమిని కల్పించుటయు మాత్రమే గాదు. ఉదారాంగులు హైందవ ప్రభుత్వమున నాదార్యము కనబరచినచో తమ యధికార స్వాతంత్ర్యములుగూడ ప్రాప్తములగుననియునుగనదియని హెచ్చరించుటయగుచున్నది. ప్రభువులనభిలోని కొందరు మూఢాచారపరాయణులు దక్క ఇతరులగు వాంగ్ములీయభిప్రాయము వారున్నారని యనుకొనబలము. కావున హైందవ ప్రజయు ప్రభుత్వముల వారును నేకమై ఆంగ్లభూమి కీ విషయమున సంగతులనివేదించి ఈ సవరణ శాసనమును నిరోధించుట యవసరము. మన ప్రభుత్వములవారు, ముఖ్యముగా హర్దింజి మార్గమున ప్రవర్తింప వాగ్దానము చేసియుండు పల్కును పథ్య ప్రభువుగాను, ప్రజల కక్ష మవలంబించి హైందవ స్వాతంత్ర్యమును హైందవ శారవంబును కాపాడుదురు గాని యని కోరుచున్నాము.

ఎగుమతి దిగుమతుల రెండవ కథ.

సంగ్రామము తీక్ష్ణముగా జరుగు చున్నది. రుష్యా వోడ్కాయన్న గూడగని నియమించి ఆ సామ్రాజ్య చక్రవర్తిగాను త్రాగుడును ఆపి వైచినారు. ఫ్రాన్సులోను త్రాగుడు నాపుటకు ప్రయత్నములు జరిగియున్నవి. ఆంగ్లసీమకు మన దేశమునుండి యెగుమతియైన కాఫీ, తేయాకుల పరిమాణమును బట్టి చూచినను అచ్చట నియ్యవి త్రాగుడునకు ప్రత్యామ్నాయ వస్తువులుగా నుపయోగింప బడుచున్నవను దృఢ ప్రతితిని బట్టి చూచినను నా దేశమునను త్రాగుడు తగ్గిపోయిన దనియే చెప్పవలసి యున్నది. యుద్ధముచే మన దేశమునను కొంత దారిద్ర్యము తప్పకున్నను త్రాగుడు మాత్రము తగ్గలేదనుటకు ఎగుమతి దిగుమతుల లెక్కలు ప్రబల సాక్ష్యములయి

యున్నవి. మన రాజధానిలోనికి యుద్ధమునకు ముందు విదా సంవత్సరములలోను దామాషా మీద గు 16,26,334 లకు సారాయములు దిగుమతి యయ్యెను. 1914-15 లో రు 17,54,760 ల కీ సంఖ్య పెరిగినది. 1915-16 లో రు 18,76,712 లయినది. ఈ విధముగా దినదినమును ఈ యంత్రము హెచ్చుచుండుట జూచునట్టి హైందవ దేశభక్తున కెవ్వనికి చిత్తశాంతి యుండగలదు. విస్ఫో, ఫ్రాం దీలు 1914-15 లో 81,224,45,349 కేలనులు దిగుమతి యైనది. 1915-16 లో ఇవియే 85,045; 57,739 కేలనులుగా గాల్పించు చున్నవి. దీనివల్ల హైందవ హృదయము సహించవలెనో తెలియ కున్నది. ఎన్నడును మనలో సారాల వ్యాపార మునుచేసి యెరుంగని జపానురాష్ట్రముగూడ మనకు 1915-16లో 827 కేలనుల 'బీగ'ను పంపినది. ఈవేసితి ఇట్లే ఘోరతర మగుచుండవలసిన దేనా! అధికారు లీ ప్రశ్నకు నేమి జవాబిత్తురు. హైందవ ప్రజ యైశ్వర్యవంత మగుచున్నది యనియో? యుద్ధము హైందవ భూమినిగూడ నవ్వమున పడ వైచిన దనియేగదా అధికారులొప్పుకొనియున్నా గు. ఇప్పటి త్రాగుడు అభివృద్ధి యైశ్వర్య కారణముగ జరిగినదనుటకుకాదుగదా! రుష్యా ఫ్రాన్సులనుజూచి యెనను మనప్రభుత్వమువారు సారాల దిగుమతిని నిరోధించి పుణ్యము గట్టుకొనరాదా! సామాన్య ప్రజలకును పైదర్జాల వారలకును ఎల్లరకును సంబంధించిన ఈ సమస్యసంగతి యిట్లు. పైదర్జాల వారికి మాత్రమే సంబంధించిన సమస్యను మరియొకటిని ఎగుమతి దిగుమతుల లెక్కలు మన యెదుట నిడుచున్నవి. మోటారు వాహనముల యాకర్షకము మనవారికి వివరీతమై పోయినది. 1913-14 లో ఐదేండ్ల దామాషానుబట్టి మన రాజధాని లోనికి రు 12,25,138 ల వెల గల మోటారులు దిగెను. 1914-15 లో ఈ యంత్రయే రు 16,36, 419 లై కన్పించు చున్నది. 1915-16 లో నిది రు 18,77,588 లకు పెరిగినది. అమెరికా నుండి మన రాజధానిలోనికి 1913-14 న 163 మోటారు బుల్లు దిగినవి. 1914-15 లో 101 మాత్రము దిగుమతి యైనవి. 1915-16 లో ఒక్క పెట్టున 341 టి దిగుమతి యైనవి. దీనిని బట్టి మనరాజధాని వారెంత త్వరగా నీ విధపు వాహనములను కొనుచున్నారో తెలు పడగలదు. మనకును ఆర్థిక ఫల్యాన్నితరుల నార్జనా పాటవముండి ఎన్ని పాట్లు పడినను సంపించి యుండవచ్చును. ఆ పాటవమభివృద్ధియగుచున్నదనుట కొకనిరర్థనముననులేదు. వ్యతిరేక నిదర్శనములే మా యెదుటనుండి ఎగుమతి దిగుమతులచే స్పష్టముగా కానవచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుతకాలమున ఆర్థికార్జనపాటవమునకు తోడ్పడునవి యంత్రములు వాని దిగుమతి క్రమక్రమముగా తగ్గిపోయినది. 1913-14 లో ఐదేండ్ల దామాషా రు 54,03,755; 1914-15 లో రు 51,19,958; 1915-16 లో రు 38,84, 422 లు. యుద్ధసమయ మై నందున అభివృద్ధి లేకున్న తమియింపవచ్చును గాని అపకృష్టపులు పుష్కలముగా నిలవయగునప్పుడే ఇంతెక్కువ యంత్రసామగ్రి తెచ్చుకొనుట చూడగా మనకు ప్రాణమే లేదనుట స్పష్టమగుచున్నది. ఏవో కొన్ని సభ్య కర్మాగారములు, నికృష్టపుల్ల కర్మాగారములు ఒకప్పుడు కొంత తలయెత్తికొనుచుండెను. బొమ్మలు ఎన్నియైనను చేసవచ్చునని మద్రాసు మెయిలు పత్రికవంటిది వ్రాయుచు వచ్చెను. కాని నేటికి సబ్బు 1913-14 ఐదేండ్ల దామాషాకు రెట్టింపు సమీపమునకు దిగుమతి యగుచున్నది. నాడు రు 7,83,641 ల సంఖ్య నేడు రు 12,80,935 లుగ కావచ్చు

చున్నది. అగ్గిపుల్లులు రు 11,01,259 ల నుండి రు 11,31,008 లకు పెరిగినవి. బొమ్మలు, ఆట వస్తువులు రు 3,36,687 నుండి రు 3,42,723 అయినవి. అట్లు హాసముగా వ్యయము పెట్టి వరదేశ వస్తువులను దిగుమతి చేసికొనుటయే వాగ్దారము యున్నది. ఇట్టి వాగ్దారమును ఖండింపక తీరదు. ఇది మన యభివృద్ధి కెక్కువ హానికరమే గాని లాభకరముకాదు. అయిన నేదోయొక యుద్ధవ్య కారణమున ద్రవ్యము చేతినిండి గలవారిని అట్లా నర్థ వివక్షకుం బుకొల్పుట యంత సుభముగా దోచదు. కొంతవరకు నిట్టి దండుగలను నిరోధించుటకు దృఢమగు సంఘాభిప్రాయ మవసరము. అట్టి సంఘాభిప్రాయ ఛాయయే కడుదూరమున నున్నది కాబోలు. —

మనరంగుల పరిశ్రమపండితుడు.

మన రాజధానిరంగుల పరిశ్రమపండితుడు ఇప్పుడు కాగితముల పరిశ్రమపండితుడయినాడు. ఈవంశస్థుల మొదటి మాకు మానములలో నీరడు కలకత్తాలోని టిట్యును కాగితముల పరిశ్రమగారమును జూచిరచ్చి పూలూరులోని కాగితముల పరిశ్రమగారముగాని పని కనిఖిచేయటకు నియమించుకొన్నాడు యంత్రాలనుతమను కుద్దడినదట గాని యంత్రముల నిర్మాణముల పక్షేదేనికి కృత్యముగా చుక్కలు అనేకవర్గాలమును కాలసి వచ్చినందున పని యంత్ర యావృక్షకముగాలేదట! అయిన లోములన్నియును దీని కనిపాగునట్టి కాలముచున్నదట! ఈకాగితముల పండితుడగుటకు కారణము మాన్యుడక గానికి రంగులపండితుడుగా తగినంతపని లేకపోవుటయే యనుట స్పష్టము. జనరరి మొదలు మార్కెటరకల మూడుమానములలో మొదటి భాగమున నీరడు రంగుపండితుడుగా చేసినవనియే చిత్రముగానే వర్ణితముయన్నది రంగులే దొరకందున వీరిసలహానుడిగిన వారేఅగును. అడిగినవారైనను నిండు ఎరువురంగు రంగులను దుగుచు వచ్చిరట! రాసానుక రంగువలెనొక రంగువచ్చుట యసాధ్యమని మాన్యుడకగాని తీర్చానింపి. ఒక రంగు పరిశ్రామికును మర్రిచెక్క మున్ను స్వదేశీస్తువులను మూర్ఖులుగా నుపయోగించియు విఫలమయ్యెను. భువరుట వీరికెలియలేదని. వీరు తమ తీర్మానమే నిజమెనదగదాను నంపించిరి. ఇంకొక పరిశ్రామికు డేవో వీరు కాదని చెప్పుచున్నను ఒక హైందవునివద్దకొత్తరంగు తెచ్చివేసెనెప్పుడు అదిబాగుగా కనిచేయని ముండిగా వాగించెనట! ఆ మాన్యుడక గానికి సరిపడలేదు. దానిమీదట పరిశ్రామికుల మూఢవిశ్వాసములను గురించి వీరు మరియొకవర్గా ముఖ్యము చేసివారు. ఇది మన రంగుపండితుని కార్యనివేదకము. గుర్తవయమున సంకీర్ణకాళమున నింతకంటె నెక్కువ చేయరాదేమో కాని చదువరులకు మాత్రము సంతృప్తికగునని నాన్యుటకువీలలేదు. బొంబాయిలో హైందవ న్యాయమూర్తిత్వము

బొంబాయి యంత్రవస్త్యా యస్థానమున హైందవ న్యాయమూర్తియు బహు లెక్కకు. ఇంకొక యనివరకు నుండు చు నచ్చి కాదు. ఇందులో న్యాయమూర్తి కావకు జబ్బుగడే తాత్కాలికముగా కాగినిస్థానము కాలేయినది. ఆస్థానమున బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు హైందవుని నియమించుటకు బహుల (తెంపు) అను వాంగ్మును న్యాయాధిపతిని నియమించి కాదు. ఆస్థానమునకే కావచ్చును. కాని హైందవస్థానమున విశేషమున కిచ్చుట న్యాయమునకు ఎందరో ప్రభువుల వాగ్దానమునకును వ్యతిరేక మగుట యుండ ఇట్టింగన ప్రభువు ఇటీవలే చేసిన ప్రకటనకుం గూడ వ్యతిరేక మగుచున్నది. అయిన తాత్కాలిక న్యాయమూర్తుల నిర్వచించు నిధికారము స్థానికాధికారుల కన్నంత కాలము ఇట్టిసంభంధములు కలుగకపోవునా? ఏల ఆ యధికారము ఆర్థిండి న్యాయవిచారణకాఖ కిట్టికంటె నెక్కువ న్యాయతీర్మానము వికాసమున కలిగింపరాదో యర్థము. కాక యున్నది.

బ్రాహ్మణ పటాలము.

మనదేశమున నైదిక వృత్తిలో సామాన్యముగా బ్రాహ్మణులను చేర్చుకొనుచుండలేదు. కాని ఆచారభారత వీరులని దొడ్లవాళ్ళవారలవాటి నుండి మహావ్రాహ్మణసామ్రాజ్యమును నిలకబెట్టియున్నతనీతికెచ్చిన పేష్వాలకులకు వ్రాహ్మణులవ్రువిద్యా ప్రభులై ఈదేశము ప్రభావిత గాండి వారు. అయిన బ్రిటిషు ప్రభువు లేలవో యావంకతినే స్మరింపక బ్రాహ్మణులను కట్టి గుమాస్తాగా నుండుకొన జూచి వారు. ఎట్లయిన నేటికి వ్రాహ్మణుల శాస్త్రమున గీకరింప బొంబాయిరాజధానిలో బ్రాహ్మణ పటాలమున దేశమునుటకు ప్రభుత్వమువారు కల్పించుచుండును కుర్తమునకు. ఈకార్యమునకు హైందవ భూమియంతయు కల్పింపబడినది బుచ్చుననుటకు సంభయములేదు. మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణులను హైందవ బ్రాహ్మణులేదనుట నిలబడ లేట్టి నామాన్యములలో గణ్యులగువరకును సుదీయము లేదు.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఆస్తిగ్రాహారి పైనికులు - 3 లక్షలు నష్టమగుట

బాల్లికు సముద్రములో నౌకాయుధము - రహ్యవారు చెప్పుసంగతులు.

జర్నాల్ నిట్టచుటము - ఆస్తిగ్రాహారు వదిలివేయుట

విం గాండు

హెమ్మెరు నౌకాపద్రవము

వివరము.

లండను జూన్ 15:- హెమ్మెరు నౌకనుండి బ్రదికి వచ్చిన వారి నౌకాదళాధికారులు ప్రస్తుత నిరమాచారము తెలిపిరి. ఈనాడు ముగించుకొని తిరిగి 15 నిమిషములలో ముగియించిరి. ఓడను విడుదలగుటకు ఎవరి సహాయము వారు వెంటనే వంపబడిరి. కెప్టెన్ పడకయుండుటలను కిచ్చెను ప్రభువు గారుచేసి, పడక వెళ్లవలసినదని కెప్టెన్ కేకలేనెను గాని కిచ్చెను ప్రభువు పడకలో నెక్కోనో లేనో తెలియదు. మూడు తెప్పలతో కట్టిన పడకలు ఓడను బాటలే. ఒక్కొక్క వారు యందు నుమాన 50, 70 మంది నౌకాదళుండిరి. ఒక్కొక్కరే అలసిపోయి ఎచ్చటిగా రవుట నడిపించిరి.

వెనుకాలి వీరు, సముద్రపు కెరటములు నౌకపై గొట్టుచుండెను. ముందుకి తలవ్రాగినప్పటికి హెమ్మెరు నౌక నిర్భయముగా పుకట్ట తిరిగెను. నౌకమును గుండున నుండి ద్రుమలానికి దిండును. దిగువ పడకలను దానిలోని వారు వీక్షించుచు పడిరి. వీరు వైకిత్యులనుండి కిచ్చెను ప్రభువు ముందు యుద్ధానికి గుండున. కిచ్చెను ప్రభువును ద్రోవ నియమించి ఆ ఉద్ధానికి కేటలునెను. ఇరువురు కట్టు (వార్డును) వైకెక్కిరి. ఓడ యందు నుండు వంతెనకు రావలసినది తెలియ కిచ్చెను గుండు ప్రభువును విచ్చెను. వారుంటా ఇక్కడనుండి ద్రుమలాని సాధనముల పటకాలు మున్నగునవి ఉపయోగపరచిరి. ఒక తెప్పపై నెక్కిన 713-గుండుల వారిని బోలెడిది. ఈ తెప్పపై నౌక నెగిరి గుండున. గాని అతడేమైనయు తెలియరాలేదు. ఒడ్డున నెత్తించుట యందు కొందరు నావికులు చనిపోయిరి. మరికొందరు ఒడ్డునకిరి వికలమృత్యులైరి.

తమ విజృంభముతో బాటు జెల్లికొగొట్టుచుండిరి. కెప్టెన్ మహాశయుడు నౌకాదళము నిరమాచరముండి మర నేండువలన నౌకాదళమునకు కలిగిన విచారమింతయని చెప్పబడెను.

యుద్ధ సమస్య.

ప్రధానమంత్రి యాధికర్యము.

లండను జూన్ 13:- ప్రధానమంత్రి నేడు లండను కంగ్రెసునకు వచ్చి యుద్ధసంఘటన కథ్యక్షుడుగ నుండెను. ఈ కథకు లాయరు బార్ట్లె గారు విచ్చేసిరి.

ప్రధాన మంత్రి.

లండను జూన్ 14:- ఆస్తిగ్రాహారుల నౌకాదళమును దిద్దెంచును.

జెల్లెండు నౌకాయుధము.

హెమ్మెరు నౌకాపద్రవము - జూన్ 14:- జర్మనులు నౌకాదళముగ ఆస్తిగ్రాహారులను ఆంధ్ర సముద్రమున నష్టమందిన దానిని తిరిగి తెచ్చి ప్రాముద్యము చేసిరి.

రహ్యము

మ్యూసురది పరిసరములు.

రహ్యము సమాచారము.

లండను జూన్ 16:- మ్యూసురది పడకలతో బాటు రహ్యము సమాచారము నొచ్చి జర్మనులకు వినిపింపగా, ఆస్తిగ్రాహారులు ఒక కందకమును దొమ్మితేసి పట్టుకొనినది. 100 మంది క్రైస్తులను బందీలు సొంతచేసెను. బాటసార్లు ప్రభువును ఫిరంగితో బుద్ధులను తిరిగి ప్రముఖ జరిగింది. మ్యూసురది పడకలతో బాటు రహ్యము సమాచారము నొచ్చి ప్రభువును ఫిరంగితో బుద్ధులను తిరిగి ప్రముఖ జరిగింది. మ్యూసురది పడకలతో బాటు రహ్యము సమాచారము నొచ్చి ప్రభువును ఫిరంగితో బుద్ధులను తిరిగి ప్రముఖ జరిగింది.

రహ్యము వారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 15:- నిన్నటిదినము మ్యూసురది ప్రాంతముల కరాచిదళములకు జరుగలేదు.

ఆంగ్లరంగ యుద్ధస్థితి.

హేగ్ గారి వివరము.

లండను జూన్ 16:- రంగమునందు చాలవరకు కాంతముగ నుండెను. జెల్లికొగొట్టు మార్పులు కలుగలేదు. మేము బట్టుకొనిన స్థానములపై ఆంగ్ల నౌకలు నడుచుచున్నవి. అవి జనరలు హేగ్ గారు ప్రకటించిరి.

ఈ ప్రెసు యుద్ధము.

లండను జూన్ 16:- ఆంగ్ల ప్రధానస్థానములకుండుండిన రూటరు విశేషములన్ని ప్రాముద్యము. ఈ ప్రెసు రంగమున యిటీవల జరిగిన యుద్ధములపట్టి యివట మరల మూడవ మహా యుద్ధారంభమైనదని యనుకొంటిమి గాని కెనడియన్ సైన్య లూట్చున ముట్టడిని బట్టికాదు. మరల తలంపుల పారబాటుననున్న మున్నగు జర్మనుల ఫిరంగితో ప్రత్యేకముగా ఇట్టి దురభిప్రాయము కలిగినది. ఇచ్చట వారు విశేష సేవలను గూర్చి యుండెనట్లు ఇటీవలనే వ్యక్తమైతి. ఇచ్చటనుండు గొప్ప సామూల కళాకారులను మధ్యకమున మార్చుకొని జర్మనులు యుద్ధమునకు ప్రకటించిరి. మన ఫిరంగు లనితీరముగ జర్మనులపై ప్రయోగింపబడుటచే వారు తమ మూలస్థానముల బలవరమైన కళాకారులైరి. ఇంతేగాక కెనడా జేత్రవైస్యములు 2-వ తేదీని విడచి నెట్టి వాస్తవము జర్మనులు నాట్టునెనేను. ఇవి అట్లనే యున్నవి.

రహ్యము

రహ్యము రంగరంగము

జర్మనుల విఫలమత్తములు.

నెట్టా గ్రామ జూన్ 15:- రహ్యవారిట్లు ప్రకటించిరి. జనరలు బ్రస్టెన్ ఫోర్డే నేను సైనికులనుండి. ఇంతవరకు 15,000 క్రైస్తు సైనికులను 168 ఫిరంగులను 267 యంత్రపు ఫిరంగులను 168 కందకపు ఫిరంగులను వారు వశమొనరించుకొనిరి. ద్వీపాదులపై సహాయరంగముల వెళ్లెను. యందు జర్మనులు ఫిరంగుల గాల్పిరి గాని కందకములనుండి బయటకు రావలసినవి. వేరను విచ్ఛేదనమున మేము క్రైస్తుకందకముల బట్టుకొంటిమిగాని వైకి సేనలు మమ్ముల వెంటనే తిరిగివేసినవి.

జర్మన్ విజ్ఞును విడచుట.

లండను జూన్ 16:- బుభా కెట్టునుండి రూటరు తిరిగి వచ్చినందు:- ఆస్తిగ్రాహారు జర్మన్ విజ్ఞును విడచి. పురవాసుల సేనలకు తమతో దిగివచ్చిరి. వారిని తెరయించిరి జర్మన్ విజ్ఞునకు దక్షిణమున నున్న ఇంకవారి ధ్వంసమొనరింపబడినది. జర్మన్ విజ్ఞునకు 75 మైళ్లు నైరుతీయాలను రుమేయ సుమారు నున్న దొర్న చుట్టు గానుపడిన సైన్యలతోనిండిన కెట్టు కల్గి వి.

రువ్యనుల ముట్టడి తీవ్రత.

నెట్టా గ్రామ జూన్ 16:- నైరుతీ యుద్ధభూమిని క్రైస్తుల కథకు తమకు 2 లక్షల క్రైస్తులు గుండునై యుండవలయును. ఆస్తిగ్రాహారు సేనలు వారిలోవున్నవి. వీటి సేయభ్యంతరము లేక రువ్యవారు తమముందుండిరి. కోకో, వ్లాడిమిరుర్, వాలెన్ స్కా, జర్మన్ విజ్ఞు లోనిమియులపై రువ్యు సేనలు దృష్టి గలిగి యున్నవి. ఇదివరలో రువ్యు సేనలు వార్షివియ, నిస్సర దక్షిణభాగమున నుండెను. కెట్టు కందక పంపులయందు చాలమార్లు చొచ్చుకొనినవి. వార్షివి యూలో రువ్యు సేనలు ఆస్తిగ్రాహారు సేనలకు నడుచు

మండి. వాటి కంటిని నేరు చేయునున్నవి. వైకిరంగములకు రువ్యులు యధీనముననున్నవి. బుక్ బాన్ కు తరభాగమునకుండు మార్గములలో ఆశీకములు వచ్చుచున్నది. ఇంకవారి పొడతీసు పెర్మనీసువరకు న్యాపించియున్నవి. అందుచే నీరంగమున క్రైస్తు సేనలు బలవంతములై యుండి రువ్యుల సైనికులను చొచ్చుకొనుట నైరుతీ భాగమునకుండు కోజును బట్టుకొనుట తెంబు కట్టునకు రువ్యు సేనలు బోవుటయందు ముఖ్యమగు సోపాన మైయున్నది.

ఇటలి

ఇటలీరంగము.

ఇటలీ వారు క్రైస్తుకందకములను పట్టుకొనుట. లండను జూన్ 16:- ఇటలీ వారిట్లు ప్రకటించుచున్నవి. - కోవిగ్నో కొండమీద పడినప్పటికి మేము క్రైస్తులను వెనుకగొట్టి మానుపాల్పించుట తూర్పుననున్న కందకములను పట్టుకొంటిమి. మనకు అయిదువందల ఖయిడిల దొరికిరి.

విశాంజో యుద్ధమును ఆస్తిగ్రాహారులు.

బల్గేరియనుల సహాయము.

లండను జూన్ 16:- విశాంజో వైసుండిన తమకాలాకు తెండుడివిజనల సేనలు ఆస్తిగ్రాహారుల గెలిపియను పంపి యుండిరి. ఇందుకు భర్తగా బల్గేరియను లొక డివిజను సైనికుల నిటను బంపిరి. కోయసుండి తిరిగివార్తచేసెను.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము

జనరలు న్యట్టు ముందుకు బోవుట.

లండను జూన్ 16:- ఉత్తరభాగమునందలి సేనలు విరోహాల్మియును చేరెను. టూగుకుండి క్రైస్తు సైన్యములు తమిశేయబడినవని జనరలు న్యట్టు తెలియజరిచిరి.

హాలండు

రూటరు డామునందలి గలభా

మంత్రిచెప్పిన సమాధానము.

హేగ్ జూన్ 15:- ఆహార పదార్థములపర తగ్గించడం నీసదని వందలకొలది స్త్రీలు జేత్రయంత్రితో విచ్ఛివించుకొన బోయిరి. ఈ విషయమై కట్టుకట్టుములు జేయబడినవియు అవి లాభకారులకు పరిణామించునని తలంచెదనని మంత్రి సమాధానము చెప్పెను. రూటరు డామునందు ప్రజలు గండరగోళ మొనర్చు కట్టుకతో పోలీసు సిబ్బంది వారిపైబడి బారిని చెదరగొట్టెను. ఆహారపదార్థముల ముట్టుకు దుకాణముల కిటికీలకు లోపల వగులగొట్టబడినవి.

ఈజిప్టు

ఆంగ్ల సైనికులు.

కెర్మకున ప్రకటించుట.

లండను జూన్ 16:- తెహరకుకుండి రైట్లట్టు తిరిగి వార్తను పంపుచున్నాడు. - నూరు 12వ తేదీ సర్ సిగ్గియ నెక్సుగా సేనలు కెర్మకు ప్రకటించినవి. సేనలకు ప్రజలు మృదయ పూర్వకముగ స్వాగత మర్పించిరి.

జర్మనీ

బాల్లికు సముద్రమునందలి నౌకా యుద్ధము.

రహ్యవారు తెలియజేసిన సంగతులు.

నెట్టా గ్రామ జూన్ 15:- రహ్యవారిట్లు ప్రకటించిరి. - మా టూర్నెడో పడకల జర్మన్ విజ్ఞు నౌకల 18 వ తేదీ సైనికులను. జర్మను వర్తకనౌకలకు సహాయముకల్పించుచున్న నౌకలలో తెంటినిన్ని, ఒక క్రూసరును మేము యుంచితమి. నావికులను బందీలనుకల్పించిమి. మా కేసన్ముము కలుగలేదు. వర్తకనౌకల స్వీడను కేవులలో కెరబుబొచ్చెను. అందువలన వీటిని వెంటదరుముటకు వీలు లేకపోయింది.

స్టాక్ హోల్ము జూన్ 14:- టూర్నెరే గాక 5 జర్మను వర్తకనౌకలగుడ వార్షికు నౌకాయుద్ధమున ముంపబడినట్లు తెలియజరిగినది.

అమెరికా

ప్రెసిడెంటు విల్సను.

సెయింటులూవి జూన్ 16:- ప్రజా ప్రభుత్వవాదుల సభ ఏకగ్రీవముగా డాక్టరు విల్సనును అభ్యర్థింక నిర్ణయించుకొనెను.

సామాజిక తత్వవివరములు.

గ్రీకులైనట్లు వాల్సా కుమార్తె.

సామాజిక జాన 16:—ఇప్పుడు సామాజిక మండల మంతయు మిత్రుల యధీకారమున నున్నది. సామాజిక పరివరము లకు, దుర్గములకు ఇవివరముల నాక్రమించి నుండిన గ్రీకులైనట్లు కలదు వాల్సాకు పంపిడి.

సింలా

యుద్ధవార్త.

సింలా జూన్ 16 — 14 వ తేదీన హిందూ శత్రు కా ర్యదర్శి రాజ్యపరిధికి కట్టు తంతివార్తను పంపుచున్నాడు.

జర్మన్ సమీపమున నెటేరల జర్మనులు పట్టుకొనిన స్థా నమును నడచు సైన్యము తిరిగి పట్టుకొనినది. జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగినది. ఈ స్థానముల నాంగ్లేయులు పట్టుకొనిన త రువాతి జర్మనులు చాల నేపు ఫిరంగులను వెట్టి బాది కాని అంగ్లేయులు ఫిరంగుల సాహాయ్యమున వానిని నిజపుకొని, ఆ ప్రదేశములను స్థిరపడుచున్నారు. ఇతర చోట్లను అంగ్లే యులు శత్రువులను ముట్టడించిరి.

దామంటు పీటభూమిలో కొంత ప్రదేశమున పరామ మాయండి అగ్నిపర్వము కురిపించుట కలన నాపీట భూమిలో జర్మనులు ముందుకుపోవుటకు వీలు లేవనైనది ఇక్కడనుండి పరామనాగిని లేవగొట్టుటకు జర్మనులు యత్నిం చుచున్నారు. తైవాంటు బాంబులలో జర్మనులు 12 వ తేదీన 10 సార్లు తమ ప్రదేశమున యెరింగించి కాని ప్రతిసారి పరా మనామనాగిని వెంకట గొట్టుచువచ్చిరి. గాత్రహత శత్రువు లెదిరించిరి. అన్నిచోట్లను శత్రువులు వెంకట గొట్టుచున్నది. కాని 821 వ కొండపక్కను తైవాంటుకు పడమటను, మాత్రము మొదటికొండపై నుండునాగిని గొట్టు భాగములందు జర్మను లకును వెట్టుకలిగి. 14 వ తేదీనండి శత్రువుల పదాతిసేనలు ముట్టడించుటలేదు. శత్రువుల కుమిత నష్టముకలిగి, లాభ మేమియు విశేషము కనబడకు పోవుటచేత వారి పదాతి సేన ముట్టడించుట మానన గొట్టి భూములలో జర్మనులు తిరిగి బ్రహ్మాండ ప్రమాదము చేయవచ్చును.

రష్యాసేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి వారు లక్షలకు వాయవ్యభాగమునకున్న సామంతులను సమీపించుచున్నారు. వారు లక్షలనుండి 14 మెట్ల ముందుకు పోయి శత్రువులు దిట్టుకుగ పరిభ్రమించుచున్న గెల్లిషియాలోని బజాజుకు ఈ త్రైమున నొకపట్టణము రష్యావారు పట్టుకొని రష్యా సేనలు దక్షిణమున కీసరులను దాటి బారిసుజ్యోకిని మరకొన్ని దుర్గములను పట్టుకొనినవి. వారు పురుషుని సమీపించు చున్నారు. జర్మన్లు మాత్రమే ముఖము సమీపమున తీర యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈ త్రైమున రష్యావారి స్థానముల మీద జర్మనీయులు ఫిరంగులను వారుచేసిరి. కాని పదాతిసేన ముట్టడించలేదు.

ఇటలీవారు ఆస్ట్రియావారిలో తలపడి ఎడ్రియానలోని దిట్టుకును స్థానములను పట్టుకొనిరి.

దామంట వార్త.

ఆంగ్లరాంజును ఒకాదిక యుద్ధము జరుగలేదు శత్రు సేనలనుండి అంగ్లేయులు తీసికొనిన స్థానములవైపున అగ్నిగోళములు వేయుచున్నవి. జర్మనుల కొండకపంక్తియిం దనేక స్థానములవై అంగ్లేయులు ఫిరంగుల గాల్పిరి.

జర్మనులొద్ద పదాతిసేనలను పోరాడుకొనేరము గాని వా, టియోమాంటులకు నడుచుకుండు స్థానములవై జర్మనులు ఫిరంగుల తీగ్రముగ గాల్పిరి. వాగోటపడినది లగాత్రు జర్మనులు గొట్టికొని ముందుకువచ్చుట ముగిసి స్థితిగతుల విషయస్థితిగల్గి వివిధప్రకారము వాటిలతో అరి ఎదురు చూచుచుండి.

ఆస్ట్రియాను ఇటలీవారి స్థానములకు గొట్టికొని వచ్చుట లేదు. బ్రెంటిన్ రంగుచుండుండి స్థానములవై ఫిరంగుల గాల్పుటతో తృప్తికొని యుండి.

రష్యావారు ఆస్ట్రియాసేనలను వెంకట గొట్టుచుండి. ఇంతకుండు 1,22,000 కైలలకు 180 ఫిరంగులను, 260 యం త్రపు ఫిరంగులను నువ్వులు పట్టుకొనిరి. లక్షలకు 20 మెట్ల పశ్చిమమున రష్యావారు ఆస్ట్రియాసేనలతో పోరాడు చుండి. ప్రైసా వది తక్కువ గట్టున నుండి ఆస్ట్రియాసేనల తిరిగి వేసి రష్యా వా రాజ్యప్రదేశమును ప్రూత్ ప్రవాహమువేయండి స్పీయాటిను నగరమును ఆక్రమించుకొనిరి. ఈ త్రైమున జర్మను లానర్షిన ముట్టడి యత్నముల నన్నిటిని రష్యావారు పోలగ గొట్టిరి.

దేశీయతంతి వార్తలు

పశ్చిమతీరమున వర్షము.

ఈసంవత్సరము తొలకరి చాలముందుగ ప్రారంభ మయ్యెను. పశ్చిమతీరమున వర్షములు జోరుగ నుండి వర్షక నాకలకు నష్టముకలిగినది. బొంబాయి నుండి గోవాకు వియ్యము మున్నగు సాగుగ్రి గొనిపోవు చుండిన ఒకవెద్దనాక ఎరుడ సమీపమున ముగిసిపోయినది. పెటినే ఈనాకకు సహాయముకలిగిన సానిటూమూత్ర మాతల బడిరి. నాకము నాకలొనిసాకగ్రి సంతృప్తముగ నష్టమైనది. తమవార గొన్ని వెట్టులు మున్నగునవి బిడ్డులు కొట్టుకొనినవై ను. చహారయొద్ద ముయ్యునాక ముగిసిపోయినది. కంజిము, నెపాకలలోనివర్షముల కీనాక వియ్యము మున్నగు సాగుగ్రి గొనిపోవుచుండెను. ఇది మునుకుటలకు 20 కేల రూపాయలు నష్టము కలిగినది. బొంబాయి నుండి గోవాకు సాగుగ్రి కొని పోవుచుండిన మరియునాక మాల్వానెంబర్ల నకును ముగిసి పోయి 30 కేలకునై గా నష్టముకలిగించెను. ఈ నష్టముల కలన గోవాకు చేరుబడునష్టములు తక్కువవలయును. సామగ్రిల ధరలకు వర్షముల మోచింప నకకాక కలిగినది భయ పడుచున్నారు.

లాహోరు కుటుంబము.

కుటుంబములో మరణించిన బడసినవారు నాక నేరస్తు లకు ఇతర ముద్రలు విషయమున లెట్టిసింట్లు గవర్నరుగా రొంగున యజ్ఞుల పర్యవసామియును:—45 వకు ముద్రలుల కు యాజ్ఞుల ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించి వారి యాస్తిని నారతమువారికి చేప్పి పరిశ్రేయకా నాకముత్తిగజెప్పెను. వీరిలో 25 వకును కనబడినవి:—దా న్యాయస్థానము వీరిలో చేసియుండెను. ముద్రలు 8 కు ఆస్తి మాత్రము వారితము వారికి చేప్పెనట్లు గవర్నరుగా ఆజ్ఞాపించెను. 18 కు ముద్రలుల యాజ్ఞుల ద్వీపాంతరవాస శిక్ష మార్చలేదు. 27 కు విధించ బడిన శిక్ష కలిగి కరకపుశిక్ష కైంద మార్చబడినది. చిల్లర నేరము లానన్వీ 8 కుర కలిగినవకపు శిక్షలకు మార్పు గవర్నరుగారు నిరాకరించి.

బెల్జియము పిల్లలసాహాయ్యము.

బెల్జియము జూన్ 15:—యుద్ధములకు నిరాధారస్థితి లోనున్న బెల్జియము పిల్లలకు సాహాయ్యము చేయవలసిందని యు సంఘము జూలై 10 వ తేదీన సార్వభౌమ ఆలపాటుల జరిపి సామర్థ్యములు చేయుటకు బెల్జియము సాహాయ్యసంఘము విజ్ఞాపన పంపి. బొంబాయిరాజధానిలో విద్యాభ్యాసించి ఆవిజ్ఞానమును సాధకాలాధికారులకు పంపి తగ్గిన యేర్పాటులు చేయవలసిందని జూలై 10 వ తేదీన కలవర్షియ్యబడునది వారు నూచించివారు. ఇంగులకు పనూ లైసన్సయ్యు వంతయు డెక్లర్ చేయగలిగి పుంపుకు. వారు బెల్జియము సాహాయ్య సంఘము వారికి వారి వాపుమకు.

ఒక చిత్రమొక కేసు.

కలకత్తా జూన్ 16:—కలకత్తాలో రాజులు టర్కు కట్టువారు శుభ్రములకు పండుకులకు తయారు చేయుచుండు రు. అక్కడకు వగైద్రాధాదేగారు వెళ్లుచుండురు. వారి కక్కడ వినివారు పత్రికావిలేజులకు ఆటలకు సంబంధించి న విశేషములకు తెలియజేయుచుండురు. ఇట్లుండ ఇతరు లా చుచ్చి సంగతి సందర్భములకు కనుక్కొని తెలివైన క్లబ్బు వారు పరి విషయముల విచారింపి ఇతరు చెప్పవలసిందని. విషయ ఇకనే పనిలోనుండి క్లబ్బు భూమిలోని గామదరి నిరాక. రించి ఆ సంగతిని ప్రకటించి. ఇందుకుల దేవు క్లబ్బుగాని మీద 10 కేల రూపాయలకు దావా తెచ్చెను. దావా మో కొద్దలో విచారింపబడుచున్నది.

ఇండియా గజెట్టు

సింలా జూన్ 15:—ఇండియా గజెట్టులో నిల్లు ప్రక టించబడినది.—డబ్బు. డబ్బు. ఫిలిప్సు. వి.సి.ఎస్. చెప్పి ప్రు మోకోట్టజడ్డిగ నయమింపబడి.

తెల్లెనెంట్లు కర్మలు జె. ఎమ్.క. ప్రాఫర్సు వి ఎమ్. ఎస్. సంయుక్త గ్రాన్టులకు వెళ్లుకు.

వైదరావారు రెసిడెంట్లు.

ప్రాతరసిడెంట్లు గౌ. ఎస్. ఎమ్. ఫోజురు జులై నెలలో బాలారమునకు వచ్చి ఆచుట బడచేయును.

నర్సాపురము తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

ప్రీలరేక్షా ఫలితములు.

నర్సాపురము జూన్ 17:—నర్సాపురము తాలూకాభి వృద్ధి సంఘమునా ప్రీలరేక్షా ఫలితములు నేడు ప్రకటిత ములైనవి. పరీక్షలో నెగ్గినవారి సంఖ్యలు క్రింద నడవారించ బడినవి.

మొదటితరగతి.

1, 2, 4, 5, 18, 84.

రెండవతరగతి.

7, 9, 10, 11, 12, 14, 23, 30, 33, 35, 37, 40, 43, 47, 49, 50.—ఇంతకుపైన.

యోగినుగసభ.

(ఒకవేలకుపైవద్ద నుండి)

పాడుగ, గుడివాడ తాలూకా జూన్ 16 — చివా నంద పరస్పత్తిస్వామి 98 వ జన్మదినోత్సవమునాగి నేమనియోగి సభప్రారంభమయినది. చాలజిల్లాలలోనుండి వచ్చిన నియో గు లనేమను సభనలొకరించిరి. ఆ హస్త న సంఘా వ్యవస్థా ని యుపన్యాసాంతరవాస సభాభ్యుత్సా యోగి గుడి పాటి వేంకటచలమునందుగాని తమ యుపన్యాసము నడిపిరి. వీరు నెల్లూరు వాస్తవ్యులు, న్యాయవాదులు సభ :ర్షియుగా జరిగవలెనని దీనియందు కలిగింప జూచువారు ము కొం దును తంతివార్తలకు పంపించి. కృతి, స్మృతి విహితమైన మతాదర్శకమును గురించి అభ్యుత్సా తమ యుపన్యాసము నందు నొక్క చెప్పిరి.—తంతివార్త.

మెయోసముల పత్రికాకేసు.

మెయోసముల జూన్ 16:—పత్రికాభివృద్ధి 80 రూపాయలు జరిమానా విధించితిమియూ, కరకత్త :ర్షులర్షి యుద్ధం సంఘమునకు కలసిందనియు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఈ కేసుకు తీర్పు జెప్పెను. ఫిర్యాదిలు కేసుసంరక్షణ రుజువుపరిచి. కరకత్త యుం రాజభోహకర వచనములేవుగాని మతివిషయము పలువురనొప్పించునని జడ్జి మెయోస వాగ్దాని.

ఎన్. విల్సను అను వాతొ 22-6 తేదీనకు జెయ్యులో నందవలసిందని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నేడు తమ వొంగించెన ముద్దము 1915 వంక :వంబుల నెలలో మెయోసమునకు వచ్చి జనరల నెలనుండియు సిడ్డీ నాల్లు హోటెలులో బడచేసెను. తన తండ్రి తాలూకు యాస్తిని 200 రూపాయలు తనకు వచ్చునని చెప్పెను తదనుకునకు ఈ త్రువుకు కలకత్తా ఎడ్మి:ట్రేటరుజనరలగారి సంతకముతోనున్న దానిని ఈతడు హోటెలు యజమానురాలు స్పాంక్లొకు వొంగిని కనుకనుక వామె ఈత్రొకవై మెయోసవాగ్దానికొంది 200 రూపాయల దీసికొనిరిచ్చి ముద్దము కిచ్చెను. దర్శాల్పచేను ముద్దము ఇడిక గాననే తనకు రావలసిన వైకముక లుచ్చుకొనె:యియు, ఇతరి కి రావలసిన వైకము లేదని యితేలేను. ముద్దము నియుదముక ఆరెట్టుచేసి.

ఆంగ్లో ఇండియను సేన

సికిందరాబాదు జూన్ 16:—గాంధీయిండిక పోవుచుండిన ఆంగ్లో ఇండియను సేనలన్నిటి సాయంకాలముటకుండి బయలుదేరినది. మోటుఫారము ప్రజలచేరింది. స్టేషనుస్టాఫ్ అఫీసుకు లెట్టి నెంట్లు ఈనై కుల మత్సాహు కలుకున ట్లుపంపించెను.

కోల్లు బదిలీయ కేసు అప్రీయ.

లాహోరు జూన్ 15:—ఫిన్కోర్టువాం యిట్టులులో తీర్పుజెప్పి. యిట్టుల డిజిటలలో జరిగి బదిలీయలలో నెల్ల ఇది చాల ప్రమాదమైనది. 85 కు ముద్దములలో 2 కును ఫిన్కోర్టువారు విడుదలచేసి. తక్కిన 83 కు భూతావరణ బడినది. దొంగల సాయకుడకు ముద్రాలు తన పరివారములలో నొకరిని జంపించుటకు ప్రత్యేకముగ విచారింపబడును.

చివారు బహద్దరు బిరుద్దాన్.

వీరు 15 వ తేదీన లాహోరు నగరము కాలముచేసి.

చివాహులు భూముపరమట

యసాయట్ లక్ష్మీ అచనావె కై ప్రకటనము గలసి మిషనరీయొద్ద నుండెను. నెవచ్చు జడ్జి గామె చివాహులు భూముపరిచి. ఆ తీర్పువై నీమ లాభిమాం జిల్లాకోర్టుకు ఆస్పీయ చేసికొనెను. జిల్లాకోర్టువారు చిరకొద్ద తీర్పును చుప్పించి.

విషేధించబడిన కర వస్త్రములు.

సింహ జూన్ 16:—ఇండియా కలెక్షన్ నిట్లు ప్రకటించబడినవి:—వాణిజ్య గాఢ-కర్తయ్యు కాసకము క్రింద ఎఫ్. మెకర్లెన్ గారి చేతుల ఇండియన్ సేవలను పార్టీ వారిచేతను ప్రయోగించుటకు కర వస్త్రములు విషేధించ బడినవి.

నైజాము సేనలు.

అధికారుల మెచ్చుకొనుట.

సికింద్రాబాద్ జూన్ 16:—నైజాము సేనలు ఈజిప్టునకు వచ్చి అంగ్లేయులను చాలా సాహసమున చేతనున్నందున జనరలు వాట్సునుగారు అభినందించుచు నైజాము గారికి ఉత్తరము ప్రాసించిరి. నైజాము సేనలను కర్మల నవాబు సర్ ఆఫ్ యు థర్ థాంకుస్ బహద్దరు మున్నగు ఉద్యోగులు పంచేయుచున్నారు. వీరిని నిరుపిచి వాట్సును గారిట్లు ప్రాయశ్చిత్తులు. ఇక్కడికి కర్ ఆఫ్ యు థర్ థాంకుస్ గారిని ఇక్కడకు పంపించినందున కంత్తును కృతజ్ఞులను సేనకుడు, మాకుకు మొదలు అభిప్రాయము భేదములగుట. వీరు వచ్చి మిషనులో వ్యవహారము చక్కజేసిరి. అప్పటికిండి ప్రైవట్ లు తాముపూర్తిగా పంచేయుచున్నారు. పనిచారిత్రం ఆహ్లాదకరముగా లేకపోయినను వారు ముఖ్యమైన పని చేయుచున్నారు.

మేజరు అజముఖుల్లా, కెప్టెన్ కశీకు అలీషాహాద్, కెప్టెన్ కాదరు బేగ్, కెప్టెన్ అగ్లూమిర్లా, రిసాలదాద్ మేజరు వర్మపుణుడు మేజరు చుమ్మగు ఆవరపుగల్లు పోగడుచు ఉత్తరములో సదహాంధరు.

కిచినరు మరణము.

బొంబయి జూన్ 16:—కిచెన్ (ప్రభువు మరణమునకు) చింతిలుచు దున్నగిను గర్వించు జనరలు గాడపర్తితీర్థిగారికి తంతివాస్త్రు పంపించిరి. దానికి గాడపర్తితీర్థిగారు సమాధానము పంపిరి.

రైలు కక్షానాగుగి చొలగట.

కలకత్తానుండి ఇట్లు తంతివాస్త్రు వచ్చెను:—జన్మము గురించి ఇంతవరకు సీతనిలించియుండెను. ఆకారణమున వ్యాపారజగత్తులు ఇంజనరు. బోడుబండియును, దాంటును జేల్లునూరులకు పంపిరి. పట్టానుండి తొలగింది. 4 గంటలవరకు రైలుస్టేషన్ లిలించిపోయింది. ఎవరికిని గాయములు లేకులలేదు.

కోర్టు ఆఫ్ నాన్సు

లాహోరు జూన్ 16:—పంజాబు కోర్టు ఆఫ్ నాన్సు పరిపాలనా రిపోర్టు వెలువడినది. లాహోరు జిల్లాలోని మేజరు పరాను ఫాను 1900 నుండి ఈ పరిపాలనా క్రింద విచ్చిరి, అప్పుడు పంపానమునకు రిక్లెట్ల బుణముండెను. ఈ సంస్థాపకరి గతినందరినూ పంపానాధీశుని యధీకారము చేయించిరి. బుణముంతు తీర్చి 2 నాన్సులు తుల్యముగాయిలు ఆదాము చేయబడెను. రాజధానినిగూ రిక్లెట్ల పంపానాధీశులు. వీరినీలకు 50 జేల యాపాలయల వసాతన ధర్మ కళాశాలకు వాగ్దాన మొనర్చి యుండిరి. ఆరులకుల గూపాయిలతో చేడూ అబ్ కోలెనిలోని కొంతభూమి కొనబడినది. మరియొకలక్షన్నర యాపాలయలతో దొరకనమువారి వస్త్రములు కొనబడినవి. ఈ మున్నగు వివరము లా రిపోర్టున కలవు.

వికసిరు మహారాజా.

మైసూరు జూన్ 17:—కొందరు సరదాదలతో మహారాజావారు నేటి యుద్ధమున నిటకు విచ్చేసిరి. వీరికి స్వాగత మొసగుచు నీమిత్తము మైసూరు మహారాజావారు యుద్ధరాజ సమేతులై రాజలాంఛనులతో స్వేదమునకు వచ్చియుండిరి. వీరిని మహారాజావారి గౌరవార్థ మైఫిరంగులు గాల్చుబడినవి. వివాహ మున్నగు సుద్యోగుల ప్రత్యేకతైన యనంతరమున మహారాజు లీవుత్తము దొరకనపురికిరయింతు పయనమైరి.

మైసూరు మహారాజావారి వర్గంతి.

మైసూరు జూన్ 16:—జన్మదిన గౌరవార్థము దివాను విచ్చేర్చుకొన్న గౌరవము విందుకు ఉద్యోగులు మున్నగు వర్గములు సుమారు 500 మంది విచ్చేసిరి.

వానికోర్టులలో కొంతము:—ప్రాతేకాదిక్ గానికోర్టులను ముగ్గురు దొంగలముగా మూడుబండ్లు సజ్జులను "మిలీటరీ" ప్రాన్లు మొదలగు వానిని తీసికొని చిత్తుల కొలిమిలోనుండి తెలిసికొని వారిని పట్టుకొని ఆ కోర్టులో తెచ్చెను. ఈ 400 లను ముఖ్యధికారికి యా 200 లను తీసికొని వారికి 300 లను జరిమానా విధించబడెను.

సానిక వార్తలు

శ్రీకృష్ణ చైతన్య సమాజము:—కొన్ని దినములుగా మిగుల జబ్బుగనుండి గతవారమునకు శ్రీకృష్ణ చైతన్య సమాజమును బొందిన శ్రీకృష్ణ చైతన్య గౌరవ ఇజ్జతుల్లాహ్ శ్రీకందుకూరి వెంకయ్యగారి వారు రాశిగ్యమును బొందిమన్నారని తెలియుచున్నది.

నిమ్మ బాత్సుధార్ సంగమము:—వైసంఘ సంబంధమున కేరళి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు వ్యాపకపాడిగా నిమ్మబాతి పాతకాలలో స్వామిబ్రహ్మ వందంగారు "మిత్రవ్యయము"ను గూర్చి ఆంగ్లేయులను ఉత్సాహించెదరు.

సుంకేశ రావుగారు:—(టిప్పికేట హిందూ మ్రాన్సులు) ప్రధానోపాధ్యాయులు మంకేశరావుగారి య 150—250 ల కింతముమొ ఉదకకుండలమునకు బదలాయించిరి. ప్రధానోపాధ్యాయులు పాతకాల సభిర్చిలోనికి తెచ్చి ఆ నేకమంది విద్యార్థుల యొక్కయు, పాఠకులయొక్కయు విశ్వాసాంధ్యముల బొందియున్నారు. రావుగారిచ్చటి నుండి బొంబేనెచ్చింతు క నేకమంది విచారించుచున్నారు.

సరస్వతీవాజ్యము సంగమము. ఆలందూరు:—వైసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద ఆలందూరు ఆర్యభాతికా పాతకాలలో ఆదివారమునాడుకాలము 5-30 గంటలకు బహింంగనపు జరుగును. ఎఫ్. సింగం కేసు వి. వి. ఎల్. గాడు సభాధిపత్యమును వహించును. సి. తిలవెగడముదలి యాదుగా "జీవితముల జయమందు"నను విషయమును గూర్చి ఆంగ్లేయులను ఉత్సాహించెదరు.

శ్రీకృష్ణ చైతన్య సమాజము:—15-వ తేది గురువారమునాడు మోక్షము బిడ్డె సమాజము కోమలేశ్వర పేటలో స్వామిసెట్టిబిడ్డె 10 పెంపురు గృహమున కొత్తగా స్థాపించబడిన ప్రేమానంద భారతీస్వాములవారి శ్రీకృష్ణ చైతన్య సమాజమువారి యాజమాన్యము క్రింద నోకప్రాజ జరుపబడినది. ఆ నేకమంది సభికులు విచ్చేసిరి. గాత్రి 7 గంటల మొదలు 9 గంటలవరకును భజనమును సంతోషములను జరిగింది. బృందావనమునుండి వచ్చిరి కృష్ణలీలా కటములన్నియు పూజానంద దీరమున ప్రదర్శించబడినది. ప్రేలాపూరు శ్రీ గాంధీస్థల చరస్వామి శ్రీకృష్ణానందస్వామివారు పూజకు విచ్చేసిరి. సమాజపు కోనాగ్ధ్యము కె ఆర్. ముబ్బినాగ్ధ్యులవైగాన వారికి పాదపూజ జేసిరి. గాత్రి 9 గంటలనుండి 12 గంటల వరకు సమాజాధిపతులు మరల భజనజేసి పాటలపాడిరి.

ఇనుపపొయ్యిని బాగుచేయుట:—బొంబాయిగరమున "కాటక ఫాక్టరు"లో మోక్షి ఇన్స్పెక్టులు ఆనుకరిచు "ప్రైవేటు ట్రస్ట్" అయ యనుపపొయ్యి మరల బాగుచేయుచుండగా క్రిందటి బుధవారమునందు ఆపొయ్యి చిట్టిపోయినది. ఇన్స్పెక్టులు బట్టలకు నిప్పంటుకొనెను. వాని కరీరమున యొకారెను. వానిని వెంటనే అనుపత్రికి తీసికొనిపోయిరి.

శేకు మరణము:—10వ తేదిలో అంతకును వారములో పల 409వకు శేకువ్యాధికి వారిలో 831 గు చనిపోయిరి. బొంబాయి రాజధాని 90, మదరాసు 9, బంగాళము 1, వీ హుడు బీస్సాము 8, కంయుక్త గావ్పులు 4, పంజాబు 22, బర్మా 108, ఉత్తరాప్రదేశ్ 1, మైసూరు 54, 19 మైసూరావారు, 3 కాశ్మీరము.

ఎలుకుబంటి వాత బడుట:—కెలకుంబరు గాగ్గుమ్మ దొకడు సాయంకాలము స్నానముచేతు బోవుచుండగా ఆకస్మాత్తుగా వారిని నోకబంటి ఎరుక్కొనెను. వానిచేత నేమి యా లేకుండెను. ఆ దుండగపు జంతువు వాని నేల దొగిసి ముఖమునుండియు భుజముల నుండియు మాంసపు కండల నుండేయునుండెను. ఇంతలో వాని బొమ్మల నాలింది గ్రామముల వాని సహాయమున కరిగి బంటిని తిరిమివైచి వాని నొక ఆసుపత్రిలో నుండిరి.

రదిలోనికి దుముకుట:—కేంసాలాసెట్టి యొకడు నదిలో దుమికి పొయింతుల గోల్పోవడ ప్రయత్నించెను. కాని నదిలో పడకవార కరిగి పొయింతు గాపాడిరి. కోర్టులో విచారణ జరుగునపు డతడు మరియొక సెట్టి భుజములను తానాత్మకాత్మిక ప్రయత్నించి నటుల సెట్టి యొప్పుకొనెను. కోర్టువారు మూడు నెలల జామీను ప్రే వారిని విడుదలజేసిరి.

ఈరీ పందెము:—మొగ్గినది :—జ్ఞము గా నెరరు మందకుడుగలరని బహిగ్గ చంద్రి శేపుగా కని రంధ్ర వాధాక్షిత్ గాంకిని పందెము గలిగెను. క్రిందటి ఆదివారమునాడు మంద నీ పందెమును జూతుట క శేక మంది మొగ్గినది జేరి పందె గుండ్రివ్వకును గోర్పుర ఘాటు:—10 నిమిషములలో బోయిరి అచటికిండి మరల 10 నిమిషములలో నిర్దుర నిరతల ఒడ్డు నొక్కనూరే జేరి.

మొదటి రెయిలు (తయారము):—గాంబోలలో నొక ముదావలి తిండుతు కొత్తగా పెండ్లిమాడి యంటికి రమ్మయిందగా తాను రెయిలులో వారి:—యంటికి క్లిర గాపోయి నూతన బహుమతిలికిచ్చి పనికి నింట తియారచేయలేననుకొని ప్రయాణముచేసెను. రెయిలులో ప్రయాణము చేయుట కదియే ప్రభు పర్యాము. ఆమె నిద్రించు గ్రామము అలిపూరు స్టేషనుసమీపముగానుండెను. స్టేషనుగడ్డ దిగుట మాని జేసి యామె తినిగ్రామ సమీపము రెయిలులోనుండి దుమికి నేలపడెను. విస్తారముగా గాయములు తలలలేదు. పోలీసు కోర్టులో కామెను య 15 ల జరిమానా విధించబడెను.

Hyderabad.

Nizam's Imperial Service Lancers at the Front.

Letter of Congratulation From General Watson. SECUNDERABAD, June 16. H. H. the Nizam has directed the publication of a letter he received from General Watson, Commanding Delta Division, Cairo, commending the useful services rendered by Colonel the Nawab Sir Afsur-ul-Mulk Bahadur and other officers of the Nizam's Imperial Service Lancers, to whom His Highness tenders his heartiest congratulations. General Watson refers to Sir Afsur as follows "I cannot find adequate expression for my gratitude to you for allowing him (Sir Afsur-ul-Mulk Bahadur) to come. It made all the difference in the world to the regiment and to me. He instilled confidence immediately. The men became much smarter in their appearance and began to do their work with a smile, and I am happy to say they have kept up that good spirit ever since. At the present moment they are doing important, though I am afraid somewhat uninteresting work, which; however, requires constant vigilance, and they are all doing it very well." The names of Major Azmatullah (the Regimental Commander), Captains Kasim Ali Khan and Kader Beg (the famous polo player), Captain Asghar Mirza, Risaldar Major Sarmastkhan and the Regimental Doctor, Major Mahomed Ashrap are also referred to in terms of praise.

Punjab.

Court of Wards Administration Report.

LAHORE, June 16. The Punjab Courts of Wards administration report says that during last year that historic estate of Sheikhpura in Lahore district which came under the Court in 1900 with a debt of 6½ lakhs was released, all debt having been paid in full and the value of assets other than the value of jagirs having risen by 2 1/3 lakhs during this period. The present holder of the estate is Raja Fatehsingh who recently promised Rs. 50,000 to the Sanatan Dharma College Lahore. Some six lakhs of savings of the estates were invested in the purchase of lands in Lower Bari Doab Colony and 1½ lakhs in the purchase of rupee loan of the Government of India during the year.

The death occurred yesterday of Dewan Bahadur Bishendas Mir Moonshi to the Punjab Government.

Latest Telegrams.

LONDON, June 16. Mr. Asquith returned to London to-day and presided at the War Council. Mr. Lloyd George was present.

SALONIKA.—The Allies now have the complete control of Salonika and district. The Greek troops hitherto occupying forts and outskirts have been transferred to Volo.

ALLAHABAD, June 17. The "Pioneer" special cables. LONDON, June 16th.—The Germans military position strongly resembles that existing in 1914. The enemy then marched through Belgium intending to deliver a smashing blow at France, before the Russian mobilisation was complete and found Russia becoming dangerous, while France was still unbeaten and was obliged to send troops eastward. Last February Russia was reequipping her armies. The German attacked Verdun as a preliminary to a new march on Paris again hoping to deliver a crushing blow and turn eastwards in time to deal with Russia. The French resistance at Verdun and the Russian successes against Austria upset her programme. While news of each step in the Russian advance is eagerly awaited here, experts are even more interested in the question how Germany will meet the situation. Whether or not the Russians be delayed on the Stoched or west of the Strypa or south of the Pruth it seems improbable that Austria alone even by the abandonment of the Trentino offensive can effectively resist Russia on the whole front, and as the "Morning Post's" military correspondent remarks, it is not to be supposed that Germany will allow her ally to be driven across the Carpathians and the whole position on the eastern front be imperilled without making a determined attempt to prevent it. The correspondent quoted mentions the possible abandonment of the German offensive in France. The possibility has been already discussed and it is widely believed that any appreciable withdrawal of German troops from the western front (More to Follow)

THE GREAT WAR.

Estimated Austrian Losses 3,00,000.

CZERNOVITZ EVACUATED BY AUSTRIANS.

Naval Engagement: Russian Version.

NIZAM'S IMPERIAL SERVICE TROOPS PRAISED.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The "Hampshire" Disaster. Conclusions Arrived At.

LONDON, June 16. The Admiralty announces that, as the result of the examination of the survivors of the "Hampshire," the following conclusions have been reached. The "Hampshire" struck a mine and sank in fifteen minutes. All hands were sent to stations for abandoning the ship. Lord Kitchener was last seen on the forebridge near where the Captain's boat was hoisted. The Captain was heard calling to Lord Kitchener to get into the boat, but none is able to say whether he got in. None of the boats cleared the ship, but three rafts did. There were fifty to seventy men on each, but the men gradually dropped off from exhaustion and exposure to cold.

LATER.—The Admiralty statement says that a heavy gale was blowing and the seas were breaking over the ship, necessitating partial batten down. When she struck a mine she immediately settled down by the bows, heeling to the star-board. Before she sank one boat broke in half as it was being lowered, and the occupants were thrown into the water. As the men were moving up one of the hatchways to the stations, Lord Kitchener appeared, accompanied by a naval officer. The latter called out:—"Make way for Lord Kitchener." Both ascended to the quarterdeck, and subsequently four military officers were seen on the port side quarterdeck walking aft. The Captain called out for Lord Kitchener to come up to the fore-bridge. A large number of the crew used lifebelts and waistcoats which were most useful in keeping them afloat. Of 71 on a raft only six survived. There was a private soldier on one of the rafts, but is not known what became of him. Some of the crew must have perished in trying to land on the rocky coast after long exposure. Some died after landing.

In forwarding the report Admiral Sir John Jellicoe adds:—"I cannot adequately express the sorrow of the Grand Fleet at so distinguished a soldier and so great a man losing his life while under the care of the fleet."

Mr. Asquith Visits the Fleet.

LONDON, June 16th.—Mr. Asquith is paying a visit to the fleet.

The Battle of Jutland. Another German Admission.

COPENHAGEN.—The "Kieler Zeitung" admits that the New German Cruiser "Frankfurt" was damaged in the battle of Jutland.

France.

The So Called Third Battle of Ypres. No Foundation For It.

LONDON, June 16. Reuter's correspondent with the British headquarters says:—The successful Canadian attack at Zillebeke dispels the idea that the recent fighting was the inauguration of a third battle of Ypres. The violence of the opening German bombardment was ferocious enough to encourage such a suggestion, but it is now clear that there was no particular enemy concentration at this spot. The struggle was limited to the mastery of local commanding positions. The Canadian success revealed that our bombardment was so devastating that the Germans were unable to consolidate their new positions. Moreover, the stores abandoned by the Canadians on the 2nd June were found intact.

Fighting on British Front. Sir Douglas Haig's Latest Report.

LONDON, June 16. Sir Douglas Haig, in last night's communique, says the day was quiet on most of the front. The situation is unchanged at Zillebeke, where there has been reciprocal shelling on the front we captured.

Paris Bulletin.

LONDON, June 16. PARIS.—Last night's communique said:—On the left of the Meuse, after artillery preparation, the French delivered a dashing attack and rushed a German trench on the southern slope of Morthomme, capturing 130 prisoners. There was intense artillery activity in the region of Chattancourt. On the right of the Meuse the enemy violently bombarded Thiaumont and Souville sectors. There was intermittent cannonade on the rest of the front.

The Lull at Verdun. A French Comment.

LONDON, June 16. PARIS.—The semi-official statement commenting on the lull at Verdun says the Germans are observing an expectant attitude in view of the events of which they feel the menace is becoming more imminent.

No Infantry Action on Meuse.

LONDON, June 16. A French communique says there was no infantry action on the Meuse yesterday.

Italy.

Enemy Attacks Repulsed. Italians Capture Trenches.

LONDON, June 16. An Italian communique says:—We repulsed attacks at Mount Novegno and captured trenches east of Monfalcone. The prisoners numbered five hundred.

Persia.

British Troops Enter Kerman.

LONDON, June 16. Reuter wires from Teheran that Sir Percy Sykes' column entered Kerman on the 12th June and met with a most cordial reception.

Austria.

Bulgarian Help to Austrians. On the Isonzo.

LONDON, June 16. A Rome telegram reports the arrival of a Bulgarian Division on the Isonzo to replace two Austrian divisions sent to Galicia.

3,00,000 Austrian Losses.

LONDON, June 16. PETROGRAD.—The minimum enemy losses on the south-western front are now estimated at three hundred thousand. There has been no check in the pursuit of the Austrians, with whom contact has been re-established on the whole south-western front. Attention is concentrated on Kovel, Vladimir, Volynsk, Czernowitz and Kolomea. The Russians have hitherto penetrated the enemy's front in Volhynia to a depth of forty and breadth of sixty miles, and southwards of Dniester to a depth of thirty and breadth of thirty-three miles. A long solid wedge has been driven between the Austrians and German armies in Volhynia. The Russians hold the entire line of the Strya. A number of good roads northwards of Buczac run westwards to the Podhaytse terminus of the Lemberg railway. Hence the vigour of the enemy's resistance in this sector. The capture of Kozin, south-west of Dubno, is an important step in the advance towards Lemberg.

CONTINUED RUSSIAN OFFENSIVE. Captures up to Date.

LONDON, June 16. PETROGRAD.—A communique says:—General Brusiloff is continuing his offensive. He has now captured over 150,000 prisoners, 163 guns, 266 machine guns and 163 trench mortars. The Germans violently bombarded with artillery many points on the Dvina and Lake Narocz fronts, but all their attempts to leave the trenches were repulsed. In the Baronivitchi district we captured trenches, but were again expelled from them.

Evacuation of Czernowitz

LONDON, June 16. Reuter telegraphs from Bukharest that the Austrians have evacuated Czernowitz, taking many inhabitants whom they arrested. The railway southwards has been destroyed and rolling stock removed. Trains of wounded have been sent to Dornawatra on the Rumanian frontier, seventy miles southwest of Czernowitz.

Africa.

Fighting in East Africa. General Smuts' Progress.

LONDON, June 16. General Smuts reports that the northern column has reached Wilhelmstal, while Tanga is reported clear of the enemy.

Holland.

Rioting at Rotterdam. Minister's Reply to Deputation.

LONDON, June 16. HAGUE.—A deputation numbering hundreds of women waited on the Minister of the Interior demanding a reduction in the price of food stuffs. The Minister said they had adopted measures which they hoped would be effective. There were demonstrations at Rotterdam, and the police charged with sabres, dispersing the crowds after the windows of food shops had been broken.

TELEGRAMS.

Germany.

The Naval Fight in Baltic. The Russian Account.

LONDON, June 16. PETROGRAD.—A communique says:—On the night of the 15th-14th our torpedo-boats attacked an escorted convoy. We sank two of the escorting ships of the small torpedo-boat type and also an auxiliary cruiser, capturing the crew. We suffered neither loss nor damage. The convoyed vessels sought refuge in Swedish waters, preventing pursuit.

German Merchantmen Sunk.

STOCKHOLM.—Besides a German auxiliary cruiser it is reported that five German merchantmen were sunk in the Baltic fight.

United States.

The Vice President.

LONDON, June 16. ST. LOUIS.—Mr. Thomas Marshall has been re-nominated candidate for the Vice Presidency by the Democrats.

Dr. Wilson Nominated.

LONDON, June 16. ST. LOUIS.—The Convention has nominated Dr. Wilson by acclamation.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Sinla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 16. The following telegram, dated the 15th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Canadians have recaptured the position in the neighbourhood of Zillebeke recently taken by the Germans. Heavy loss was inflicted on the Germans. The British were subjected to severe shelling for several hours after gaining the position, but were well supported by artillery and retained and are consolidating the ground gained. The British also made successful raids at other points.

The Germans are attempting to drive the French from a part of the Donatmont plateau, which they still hold and where their flanking are paralysing their advance on the Vaux plateau. They launched more than ten attacks during the 12th against Thiaumont Farm, all of which were repulsed. During the night they continued their efforts. Successive attacks were broken except at one point, where they gained a footing in parts of the first line trenches on the slopes of Hill 321 and west of Thiaumont. During the 13th their infantry operations ceased, their efforts having cost them very dear and produced only trifling results. It is anticipated that during the next few days the Germans will make another gigantic effort to pierce the very strong defences which cover 3½ miles separating them from Verdun.

The Russians continue to progress. They are approaching Stokied north-west of Lutsk and advanced 14 miles west of Lutsk. They captured a village north of Buczaczin Galicia after a desperate resistance, and further south crossed the Dniester, captured Zaleszevka and many fortified points, including Hortoderka, and are approaching the river Pruth. Near Czernowitz bridgehead hot fighting continues. The Germans bombarded the Russian positions in the north, but no further infantry action is reported.

The Italians are making spirited counter-attacks on the Austrians, and took by brilliant assault, after effective artillery preparation, strong positions in ridge valley, eight miles south of Rovereto.

Another Cable.

SIMLA, June 16. The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State dated 15th June. No further infantry action is reported from British front. The enemy continue shelling the positions recaptured from them and the British bombarded various points of the German line.

Before Verdun there is a fresh period of calm as regards infantry action, though the enemy intensely bombarded the positions between Thiaumont and Vaux. Since Vaux affair Germans seem to be maintaining an attitude of expectation in view of the events the menace of which is becoming more and more imminent.

Austrians have made no further heading against Italians and have contented themselves with bombarding the positions along the whole Trentino front.

Russians are still pushing the enemy back and their captures now total nearly 1,22,000 prisoners, 130 guns and 260 machine guns. They are fighting 21 miles west of Lutsk and are driving the enemy before them 20 miles southwest of Dubno. They have driven back and occupied the western bank of the Styra, north Bucaca and occupied Sniatyn on the Pruth, 20 miles northwest of Czernowitz. Russians repulsed all attempted German attacks in the north.

Mr. Asquith speaking at Ladybank said in his judgment at this moment there is much to inspire both admiration and hope. Our French allies have known from the first how eager we were to render them help whenever, and in whatever shape they desired. This was not only a struggle of armies but struggle of material resources, and in protecting our shores, safeguarding transport of troops and supplies, securing freedom of the ocean for mercantile marine of all the allies and depriving the enemy of the power to import or export. The navy was carrying on unobserved operations needing continuous and unsleeping vigilance. The naval action of May 31st was worthy of the best traditions of the British Navy. The enemy was driven back into port without

TELEGRAMS.

so much as making an effort to grapple with the main body of the Grand Fleet. The crucial question is what has been the effect of the battle on the commanding of the sea and our power of defending our own and injuring the enemy interests which that command carries with it. To that question there can be only one answer that our command of the sea far from being impaired has been more firmly unshakably established.

Proscribed Pamphlets.

SIMLA, June 16.
The following is published in the current issue of the "Gazette of India":

COMMERCE DEPARTMENT:—The following pamphlets are proscribed under Sea Customs Act (1) The matter of Indian Police in the 20th Century by Mr. F. Mackerness (2) India's Loyalty to England by the Indian National party.

Season and Crop Report.

SIMLA, June 16.
Season and crop report for the week ending on 10th June, records a well distributed and mostly heavy rainfall in Burma, moderate to heavy rainfall in Bengal, Behar and Orissa; good rainfall in Bombay, Central India and generally in Madras Presidency. In the Central Provinces and the North Western Frontier Province the weather was warm and hot respectively. The United Provinces had general rains throughout; there the prices continued to increase in many districts.

Plague Deaths.

SIMLA, June 16.
Deaths from plague in India during the week ending the 10th June were only 331 against 409 seizures. There were 90 deaths in the Bombay Presidency, 9 in Madras, 1 in Bengal, 8 in Behar and Orissa, 9 in United Provinces, 22 in the Punjab, 108 in Burma, 1 in Central Provinces, 54 in Mysore State, 19 in Hyderabad State and 3 in Kashmir.

Lahore Conspiracy Case.

Lieutenant Governor Reduces Sentences.

SIMLA, June 16.
The following is the result of the Lieutenant Governor's orders in the case of persons convicted but not sentenced to death in the Supplementary Lahore Conspiracy case. The tribunal sentenced 45 persons to transportation for life with forfeiture of property which is the minimum punishment provided by Section 121 Indian Penal Code, but made recommendation for mercy in 25 cases. The sentence of forfeiture of property has been maintained by His Honour in eight cases and remitted in the remaining 37. The sentence of transportation for life has been maintained in eighteen cases, in twenty seven cases His Honour has commuted it to imprisonment for terms varying from fourteen to two years. Eight minor offenders were sentenced by the Tribunal to rigorous imprisonment for terms varying from four years to six months. The Lieutenant Governor has refused to interfere in the case of these eight men.

Calcutta.

An Interesting Suit.

Against the Royal Calcutta Turf Club.

CALCUTTA, June 16.
A case of interest to the racing community in India and the general public, in which an Indian resident of Calcutta is suing the Royal Calcutta Turf Club for defamation and damages for Rs. 10,000 for having been warned off the turf, is being heard at the High Court by Mr. Justice Choudhury. This suit was brought by Nogensa Nath Dey against Sir Allen Arthur and other Stewards and the Secretary of the Turf Club. The plaintiff had been warned off the turf by the defendants, and they had published this fact in the Racing Calendar of the 7th October last, and they had also published another notice to the effect that any person communicating with any one warned off would be immediately excluded. The plaintiff now sued for a declaration that he was entitled to enter and use the Calcutta Race Course and for an injunction to restrain the defendants from doing so. He also sued for damages for a breach of his contract with Russell Pym, a book-maker.

Counsel for the plaintiff said that the plaintiff used to attend the Race Course and watch the training of horses, and he used to supply notes to sporting correspondents. By the publication of the notice he had become an outcast. Referring to the warning off, Counsel stated that on the 29th September the plaintiff, on receipt of a letter, attended the Turf Club, when the Stewards questioned him whether he had been obtaining information by bribery, and whether he had bribed a riding boy and had given him a bicycle. The plaintiff denied, and after ten minutes was warned off the Turf without being given an opportunity to meet the charges against him, and on the following day he received a written notice which also appeared in the Racing Calendar. Counsel for the plaintiff next dealt with the right of the Turf Club to exclude the plaintiff from the Calcutta Race Course. He said that the Turf Club relied on a lease dated the 5th April 1907, which they got from the Secretary of State, but the plaintiff relied on a letter dated the 31st July 1893 from the Secretary to the Bengal Government to the Quarter-Master General in India. He also relied on 21 and 22 Victoria, Chapter 6, Section 40 and 22 on 23 Victoria Chapter 40, Section 1. By these statutes the Crown obtained authority from the East India Company and they only authorised the Government to sell and dispose of any property vested in the Crown. There was no power to grant lease. In a recent case Mr. Justice Fitcher also held the same view. Counsel further said that the Government of India showed that the Calcutta maidan was reserved in the Government for the benefit of the public for their free use and enjoyment. There was no power whatever in the Government to lease the maidan or any portion of it and to prevent any member of the public from using it, and the Turf Club had no right to exclude anyone from going into any part of the Race Course.

In their written statement the defendants stated that

TELEGRAMS.

for more than fifty years the Calcutta Turf Club had by permission of the Government been in possession of a certain portion of the Calcutta maidan known as the Race Course. On the 5th April 1907 the Governor-General-in-Council, on behalf of the Secretary of State, granted a lease to Mr. A. Apcar and other trustees of the Calcutta Turf Club. They held an enquiry into the conduct of the plaintiff and they found the plaintiff guilty of offering a bribe. They denied that the publication of the notice in the Racing Calendar was false and malicious. It was published for the benefit of the public. They submitted that they were entitled to exclude the plaintiff or any person from the enclosure during the races. The issues having been framed evidence was gone into. The case is proceeding.

Bombay.

Steamers with Cargoes Lost.
On Account of Early Monsoon.

BOMBAY, June 16.
Reports have come in showing that the unusually early arrival of the monsoon storms caused casualties among the sailing craft along the West Coast which are causing much inconvenience in Goa. One patimar or a large sailing craft from Bombay with valuable cargo of rice and various other articles for Goa market foundered off Aguada. Assistance was rendered and the crew was saved but both the cargo and the vessel were lost. Subsequently several boxes and packages which formed part of the cargo were thrown up on the beach. Another patimar came to grief near Chapora. It was bringing a consignment of rice and other articles for the merchants of Panjim and Napuca. The value is estimated at about Rs. 20,000. A third patimar was wrecked between Malwan and Vengurla. It was from Bombay and had on board a cargo of merchandise for Goa, valued at more than Rs. 30,000. These losses affect the stock of supplies which the merchants import and store for the monsoon in Goa and it is apprehended that they will make it a pretext to enhance the prices.

The New Government 4% Loan.
Bombay Merchants' Plans to Make Fortunes.

BOMBAY, June 16.
The Bankers and brokers in Bombay report that constituents come up to them with extraordinary proposals in connection with the Conversion Loan. Many people seem to have secret "plans" for amassing fortunes either by tendering for the new loan or by purchasing conversion warrants. Within a week ingenuity has been exercised in this respect compared to which all the "systems" at Monte Carlo appear secondary.

The financial correspondent of the "Times of India" in reviewing the whole situation says:—Financiers in Bombay after taking some time to thoroughly master the loan notification now seem determined to support the conversion scheme. It was deemed necessary to have three quotations in connection with the conversion loan so as to give facilities for different purposes to different types of investors. The quotation for the loan with conversion warrant is par the rate, for the loan without the conversion warrant is Rs. 92 and the price for the conversion warrant by itself is Rs. 10. Till the 1st proximo or until the whole loan is filled there is a link between 3½ per cent Government paper and the 4 per cent loan. As far as large operations are concerned the nexus will practically be broken at the end of the month and the old three and a half and the new four will then travel on their own separate routes. The old loan and the new loan at their present quotations give nearly the same yield, that of the new loan being slightly better. The Government has so arranged the rates that it does not seem to favour one loan at the expense of the other and the choice of the securities mainly depends on the circumstances and the requirements of the purchaser.

The correspondent concludes:—Our Finance Minister is impervious to the attacks of the faddists and with a cool head and a clear gaze he seems at present to be watching the interests of the masses of this country. The city of Bombay has strenuously supported the Hon'ble Sir William Meyer's budget policy and now appears to give a wholehearted support to his loan proposals. The Bank of Bombay is offering money at 2 per cent under the current official bank rate with a minimum of 4 per cent to all parties desiring to send in applications to the Government for the new loan on or before the first proximo. The Bank, it is stated, will allow the borrowers to repay the loan at their convenience any time during the ensuing 12 months.

Facilities for Investment

Press Communique:—The public are not perhaps generally aware of the facilities which exist for the holding of investments in any of the rupee loans of the Government of India in the form of inscribed stock. The advantages of this system are that the holders receive stock certificates which are transferable not by endorsement, but by separate transfer deeds which are not effective until they have been registered in the public debt office. The certificates are thus of no value in the hands of wrongful holders and the system thus gives absolute security to holders of the stock certificates who are moreover not required to present them in person or by agent when the interest becomes due but interest warrants which can be cashed at the treasury at which interest is payable are sent to their addresses on the due dates. Stock certificates can also be converted into promissory notes whenever desired. The rules relating to the issue of these certificates have recently been revised and will be found in notification published in the "Gazette of India" of the 17th instant. Subscribers to conversion loan of the current year may obtain either promissory notes or stock certificates as desired.

The Death of Lord Kitchener.

Candolence from Governor-General of Portuguese India.

BOMBAY, June 16.
H. E. the Governor-General of Portuguese India wired to H. E. the Viceroy expressing "his deep grief at the terrible catastrophe to the 'Hampshire' which robbed the noble and friendly nation of its great Kitchener." His Excellency concluded by expressing his "ardent wish

TELEGRAMS.

that his glorious memory might watch over the Allied armies and inspire them soon to victory."

The Viceroy replied as follows:—"I gratefully acknowledge Your Excellency's very kind telegram of condolence regarding the death of Lord Kitchener. The sorrow which his loss has caused to our Empire is alleviated by the sympathy of our brave allies."

Relief of Belgian Children.
The Appeal for a Children's Day.

BOMBAY, June 16.
A special appeal was recently issued by the National Bengal Relief Committee inviting all school children of the British Empire to unite on the 10th July in an effort to raise funds for the two and half million Belgian children who are destitute in Belgium on account of the war. The Director of Public Instruction in Bombay has circulated the appeal to all schools in this Presidency and sent with it a letter inviting school teachers to organise children's concerts, sports or entertainments for that day, raising money by charging a small fee for admission or in other suitable ways. He hints that July 10 might be made a holiday. All the money realised will be sent to the Director, who will forward it to the proper quarter.

Importation of Immature Spirits.

BOMBAY, June 16.
The Bombay Presidency Trades Association, in October last, submitted a representation to the Bombay Government, with a view to the introduction into India of legislation prohibiting the importation into British India of immature spirits. The Government have now sent a reply stating that, after careful consideration, it does not appear to the Governor-in-Council that it is either necessary or expedient to undertake legislation on the lines of the English Immature Spirits Restriction Act of 1915 with a view to prohibiting importation into India of portable spirits less than three years old.

Bombay Share Market.

BOMBAY, June 16.
Outside Tata shares in which there was a violent fluctuation the market in cotton mill shares kept unchanged with very little business passing. Centrals were quiet at Rs. 2,135, Swadeshi firm at Rs. 1,655, Fazulbhoys declined to Rs. 487½. Standards touched Rs. 1,215, closing at the same rate. Davids were quiet at Rs. 470. Colaba Land and Mill shares changed hands at Rs. 1,335. Indore Malwas were quiet at Rs. 316 ½. Indian Bleaching unchanged at Rs. 162½ and Madhowjis declined to Rs. 1,415. The Bank of Bombay were firm at Rs. 1,560 and Bank of India steady at Rs. 70. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were quiet at Rs. 925. Tata Iron and Steel ordinary at Rs. 175 and deferred after some fluctuations closed at Rs. 675. Tramways advanced to Rs. 262½, 3½ per cent. Government paper were steady at Rs. 80-6 and small pieces at Rs. 8½ for buyers.

Mysore.

Bikanir Maharaja Arrives at Mysore.

MYSORE, June 17.
His Highness the Maharaja of Bikanir accompanied by a few Sirdars arrived here this morning the arrival being public. Just before the special train which brought His Highness from Bangalore steamed into the station His Highness the Maharajah and the Yuvaraja arrived at the Railway station in State and accorded His Highness a warm reception. A salute was fired in honour of the Maharaja. His Highness was presented to the Dewan and other State officials after which their Highnesses proceeded to the Government House, where the Maharaja resides during his stay in Mysore.

Indians Entertained at Dinner.

MYSORE, July 16.
Nearly 500 leading Indians including important officials responded to the invitation of Sir M. Visweswaraya, Dewan to attend the dinner given by him last night in honour of the birthday of His Highness the Maharaja of Mysore.

The "Memorial Press" Case.

BANGALORE, June 16.
Mr. F. E. Cunningham, officiating District Magistrate, delivered judgment to-day in the "Memorial Press" case, sentencing the proprietor to pay a fine of Rs. 30, and ordered all leaflets to be destroyed. His Honour observed in the course of the judgment that the prosecution had clearly proved their case. The leaflet, though not seditious, was of such a nature as to wound the religious susceptibilities of many persons. His Honour found the accused guilty under Section 12 of the Act and sentenced him as above.

Alleged Cheating by a European.

H. J. Wilson-Walker, a British-born subject, was ordered to-day by the District Magistrate to be remanded to the District lock-up till the 22nd instant for an alleged offence of cheating and forgery. The accused came to Bangalore in November 1915 and was a boarder in Sydne Park Hotel since January last. It is alleged that he represented to the proprietrix of the hotel, Mrs. E. Frankland, that he had to receive Rs. 200 from the Administrator General, Calcutta, being his share of the property left by his late father, J. W. Walker of Kamptee, and showed a document to that effect from the Official Assignee of Bengal. Mrs. Frankland, on the security of this document, obtained for him Rs. 200 from the Mysore Bank, but on enquiry the Manager of the Bank ascertained that the accused had already received the full amount and had nothing to obtain. He was arrested this morning.

Punjab.

Restitution of Conjugal Rights.
Wife Ordered to go to her Husband.

LAHORE, June 16.
The District Judge of Ludhiana has dismissed the appeal preferred by Mossamat Lachmi, who was alleged to have become convert to Christianity and living with some Mission ladies against the order of Sub-Judge, decreeing the restitution of conjugal rights to her husband.

భౌతిక సృష్టి.

భౌతిక సృష్టియందంతటను అనేక పదార్థములు పుట్టుచున్నవి. అనేకములు గట్టుచున్నవి. పదార్థ జననము పిమ్మట కొంతకాలము ఉపయోగ పడి నశించుటయే గట్టుట. ఇట్టి పదార్థములను కొన్నిటిని సజీవములనుగాను, కొన్నిటిని జీవము లేనివానిగాను పాటించుచున్నాము. జీవము అనగా ప్రాణముగాని. నిర్జీవములు సజీవములకు పర్యాయపడుచున్నవి. సజీవములకు నిర్జీవములకు పర్యాయమగుటకు శక్తియు గలదు. పదార్థము పుట్టింది మొదలు నశించువరకు ఆయా పదార్థముల యుపయోగపడు కాలము జీవిత కాలము. ఏయే పదార్థములు పుట్టి, జీవించి నశించుచున్నవియో చూడము. చెట్లు, జీవములు (అనగా మృగములు, మనుష్యులతో) మొ॥ అన్నియు జీవించి, మరీ నశించుచున్నవి.

శనియెటు యనగా నేమి?

పదార్థము పుట్టిన పిమ్మట కొన్ని యవస్థ పదార్థముల సమ్మేళనములవలన పరిమాణమందును, రూపమందును మార్పులు జరుగుచుండును. ఇట్టి మార్పులు జరిగినను, పదార్థము విశాళము కాదు. ఆ పదార్థములలోని ద్రవ్యము విశాళము బొంది వేరే పదార్థముగా పరిణమించుట గాని ఏ ద్రవ్యపు గాని నశించదు. ఎట్లుగా విధిలో నిష్పత్తున్న నీరు కొంతకాలమునకుండును. అది కాళము చెందెని పాచులు ఆచుకొనవచ్చును. ఆనీరు ఆచిరూపమును చెందెనే గాని నశించలేదు. కట్టి కాళిన యెడల నది కాళము చెందెని యుపయోగము గాని యది బొగ్గుగలదు, అంగారకైరవాదునను, కాశ్మీరము నా ముఖ్యమైన బొగ్గు పులును వాయువుగను, మరల నే గాని నశించలేదు. ఈలాగుననే సృష్టిలోని యర్థంత నూత్నమైన ములుపు కూడ కాళము చెందెనేరదు. సత్తులందీ యసత్తు పుట్టినదని మన కదాంతులు చెప్పెనుమట కిదియే యర్థము. ఇంతేకాదు అసత్తులందీ సత్తుకూడ పుట్టినదని యాధునిక శాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయ పడెదరు. అనగా శ్రాత్ర యలువులు పుట్టువులు. ఇదివరకు జగత్తునందెంత జడ పదార్థము గలదో ఆ పరిమాణము ఎన్నడును, తక్కువయును కాదు. ఎక్కువయునుకాదు. సృష్టి యందు జడముయొక్క స్వరూప భేదములే గాని, యందు కొంచెమైనను, శ్రాత్ర ద్రవ్యము వచ్చి చేరదు. ఉన్నది తగ్గును. పదార్థమునగా నేమి.

ఒక కాశిత్రము ముక్కను తీసికొని దానిని మనము చించుటకు పీచులేనంత చిన్న ముక్కలుగా చింపుము. తరువాత నూత్నమైనది యంతటి సహాయమున శస్త్రముల సహాయమున, పొంది వానిని చించుచు పోయి కొంతకాలమునకు నా ముక్కలు యొక ఖండించుటకు పీచులేనంత చిన్నవియగును. ఇట్లు ప్రతి పదార్థమును ఖండించుటకు పీచులేనంత చిన్నయలు పుల్కలమునాము. ఈ యలువులు ఆకస్మిక శక్తిచే నొకచోట గూడియుండి పదార్థమగుచున్నది.

జీవి అనగా నేమి?

సజీవములు అనగా ప్రాణముగలవియనియు, అట్టి ప్రాణముగలవి చెట్లు, మృగములు, మనుష్యులతోయనియు, భౌతిక సృష్టియందు ప్రాణియైయుంటిని వీరికి ప్రాణము ఎట్లు కలుగుచున్నది? ప్రాణము అనగా నేమి? యొక యొకంత విచారంప పరిస్థితున్నది మన కేహములందు అనేక నూత్నములుగలవు. ఇట్టి నూత్నములు అనేకములు కలసిన ఏ నెలకట్టరలె నగును. ఒక్కొక్క నూత్నములను ముఖము అంగుళములలో 1500 వలకు యుండును. ఇట్లు యేర్పడిన వారవంటి పనెల కట్టకుంటి పదార్థము మన కేహములందుండి ఒక్కొక్క భాగమున ఒక్కొక్క పనిచేయుచున్నది. వీనియందలి నూత్నములును జీవాణువు అని పేరు. ఇట్టి జీవాణువులు కలసి నయెడల ఆంగ్గమున జీవ్యాలు (శరీరనిర్మాతావశ్యకములు) అనిపేరు. ఈజీవ్యాలుయందలి జీవాణువులు భౌతిక సృష్టిలోని అనేక అవకాల అవశరములచే నొప్పించబడి కృత్రిమింది మనలకు కృత్రిమిందియగుచున్నది. ఇట్టి జీవాణువులు లేనియెడల ప్రాణిజీవితముంతయు బ్రతుకకాలము. జీవాణువులకు సూర్య సహాయములవలన, గాలి సహాయములవలన, పావణి వారములనున్నది.

ప్రాణము ఎట్లు పోవుచున్నది.

మనము యెక్కువ యోచన చేసినపుడును రాతులందు విశేషకాలము మేలుకొని నవ్వును, అధిక పరిశ్రమచేసి నపుడును, మన కేహములలో జీవాణువులు ఒకటింటి రా పిడిగలన ఆరుగురులనొందుచున్నవి. ఇట్టి ఆరుగురులనొందింపు డే మన మేళనిచేయుట కెనను అశక్తినించుదుము. అలసట

జనించును. అలసట తీర్చుకొనుటకు విశ్రాంతినిగోరి నిద్రను పొందుదుము. నిద్రించు కాలమందు కొన్ని రస ద్రవ్యములు యూరి జీవాణువులకు పోషించును. ఇట్లు ఎంత పోషించినను కొంత యుగరుదల భాగము మిగులును. ఇట్లు జరిగిన కొంతకాలమునకు యీ ఆరుగురుల భాగముల ఏకమై జీవాణువు లకు పావణిలేకపోవుటచే మరణము కలుగించుచున్నది. మరణము సంభవించిన పిమ్మట శరమును కాలెదము. అప్పుడు జీవాణువులు కేహమిం క్రియై వేరే రూపమున గాలిలో కలియుచున్నవి కాని జీవాణువులు నశించలేదు. ఒక విశేషము.

వృత్తాంత లేఖలు

ఒంగోలు నార్తలు.

(మా పత్రికాపని యొద్దకుండి)

కాలమానసిధి.

ఒంగోలు జూను 14:—Xత అయినాన దినములకుండి పడమటిగా తీ తీరముగా వీచుచున్నది. ఎండల తీక్షణ మధికముగానున్నది. అటువ్యాధు లచ్చట చచ్చట వ్యాపించి యున్నది.

అగ్ని ప్రమాదము.

మొన్న రాత్రి. యేనుగంటలకు ఆకస్మికముగా మా పురములోని కాళముగు కపాడి పాలెమందును, ఇందుమించు ముప్పది గృహములు పరభూరాను ప్రీతియునవి. ప్రాణస్థ మేమియు లేకపోయినను, ఎక్కువ వస్తువులు ధాన్యము మున్నగునవి దహనమయినవి. ఈ సమయమున, తూర్పుపాలెము, చీవలగారి పిట్టలగారి యువకులు, కొందరు పురజనులు, అగ్నివాల్తుల కెంతయు సాయము చేసినందులకు వందనీయును.

తాలుకా గ్రంథాలయ సంఘము.

ఈ సంఘముయొక్క వాలగర సమావేశము 21 వ తేదీ పెల్లూరులో జరుగును.

కాకినాడ సమాచారము.

(మా పత్రికాపని లేఖనని యొద్దకుండి).

తాలూకా బోర్డు.

కాకినాడ జూన్ 15:— ఈ నెల 14 తేదీ సాయం కాలమున కాకినాడతాలూకాబోర్డువారి సభ జరిగెను. 15 వకు సభ్యులు హాజరై. 1915-16 సంవత్సరపు విశ్రాంతి చరమింది యి గీకరింపబడినది. వారతమునాచేత నిమిషములవడి అతి దొడ్డిగా మార్పులకు నిర్ణయము జరుగదలగా ఉన్నందున, అట్టి సభ్యులకు అతిదొడ్డిగా సభ్యులెక్కువను స్వాతంత్ర్య మిబోర్డున కొనకుచు కొనుక్కుట మగ్గి గాలవార్డు ప్రకారము గాని తీర్మానము నుపపాదిచి ఇదియేకగ్రీవముగ నుగీకరింపబడినది. ఉన్నాంసంస్థానము దివానగావైసి జిల్లేలో పొకట కృష్ణారావుపంతులుగారి స్థానముండి బోర్డునుండి డిప్యూటీబోర్డు నకు సభ్యులొక్కని యొక్క కొనకులనీర్చియగునను, తుది డిప్యూటీ బోర్డునీలు వారు (చ-రా-శి), అంగర మార్గ వా గానునాపు పంతులు బి. ఏ గారికి 10 వోటులు, పితాపురంయూని యుక్ వైరమకా శ్రాత్రమోకటరాజు గారికి 3 వోటులువచ్చెను. సమస్యలు ప్రకాశి సారములకు అనుద్యోగిని సభ్యులకు డిప్యూటీబోర్డున కెన్నిక కాదుడ అనుద్యోగియును చేరు వారంభించిన ప్రయత్నములవలన, ఆసమస్యల అనుద్యోగి యులకు భుద్దిపూర్వకముగ డిప్యూటీబోర్డున నలంకరింప చేరు వుండ, ఉద్యోగియుల నెక్కువొనుబయే భాగ్యముగ దోచుచున్నది. వారపథలో జరిగెను విషయములను గ్రహించుటకు యుక్తదా! పితాపురం తుది దివజులకు, తాలూకా బోర్డు యెలకేతుల నిమిత్తము రెండేసి ఖాదములుగా విభజించుటకు తమ యాక్షేపణలేక బోర్డునకు తెలిపి పితాపురము దివి జరులో పితాపురం గొల్లపొన్నపట్టణము, తులిపిజరులో తులి, కొటంపూరు సర్కిలు ఏర్పడి చెయి యొక మొదల చొప్పున నెక్కువొనబడవలయును.

డి. పి. డెల్లి యు.

కుండతూములపద్ధతి నిర్ణయడక, ముఖ్యకార్యముల మర మ్మతులేక రయితులు తీర్ణపడుచున్న కాలమున, డెల్లి యును భరముగల్లి వ్యాయరత్నకులయిన నలువడిజనులు ఆఫీసులను తరుమగ బదిలీచేయందలి గోదావరి జిల్లాసంఘమువారు, జిల్లా మండలసభలవారు, రయితుల డిప్యూటీమేజులు అధికారులకు పడేపడే విన్నవించుచుండెను. తూర్పు డెల్లిలోని దక్షిణ నలు దివిజక ఆఫీసున వి. అయ్యకొర అయ్యగారిని ఇంజనీరుగ కాలిజీకి బదిలీచేయగా నుదరి ప్రజలు మొరలిడిరి. ఆయన చుటకుండి తంజావూరు బదిలీచేసి మరల నీయెను దక్షిణ సము దివిజకు కంపిరి. ఆయన తిరిగివచ్చెనని రయితులు సంకలించుచుండగా, అయ్యగారిని ఆరవారములు కాకుండ పడమటి డెల్లియ బదిలీచేసిరి. ఇది వివాదకరము.

కాలమానసిధి

ఈయేను తొలకరి త్వరగా శారంభమయ్యెను. పంట కాల్యలలో చాలినంత నీరున్నది. ఆకులల్లె 21 యుండివో నల్ల నీటితోనే చాలకకు సాగుబడికాగల్గును.

ఎలెక్షనులు.

కాకినాడ పట్టణపు ఆరువార్డుల గా రాగల ఎన్నికలకు పోట్లగొరకు నుమేరువారుల కడుశ్రద్ధతో దిగుచున్నాడు. మొదటివార్డులో నీ యుద్యోగమధ్యము కేటుపేయర్ల సంఘ మొక్కటి యుద్ధవరమయ్యెను దీనికి నలుజడ్డి రావుబహద్దరు ఆగజీరఘు శాధరావు పంతులుగా రధ్యక్షులుగనియమింపబడిరి. పంతులుగారు త్వరలో నుపకారివేసెను బడసి యిరుట నివసించబోవుచున్నాడు. వారు డేకసేకాగకు పాలుపడవల ముచ్చానినటకు విడి నూచకము. ఇట్టి కేటుపేయరుల సంఘములు మిగిలిన వార్డులలోకూడ స్థాపించబడుట మంచిది. వారి నిలకడ, అది చేయబోవు పని మొకనుండి యాలో చింపవలసింది.

వివాహములు.

వివాహములును పరిసమాప్తము కావచ్చుచున్నది ప్రతి వారియంటి దివిలో పద్ధతులతో ముగింపబడిన ముద్దినములు కాగ్గుల శుభలేఖలు ఉత్పత్తిపట్టుక కాననకును. తెలుగున వ్రాసేచేయలే వాకుమాడ ఇంగ్లీషున శుభలేఖలను ముద్రింపించి వానికొరకు దళసంకరముల కొని వైపేరుల నింగ్లీషున వ్రాయించి బటువాడచేయు సాహాయనకు శురుకొరకు పెంపొంగి వనిరు మొకపక్కుల తెలుగున ముద్రిముద్రిగా చేరువ్రాసి సుతుష్ట మృదము లగుచున్నాడు. వేళ్లల పాట కచ్చేరున, వానికొర కయ్యునకుయ్యము, వానికి సంఘవాయు మల యూదరణము. సంఘసంస్కారాభిలాషులమిమిషు త్వము. వేళ్ళ సమాదరణ పరాములులతో సంఘ పారికుధ్య సభ్యులు నాయకులు వ్యవహారములపై సంవరించుచు వానిని గర్హింపకుండుట మాడగ సంఘకిరవారములు యాపు మాములు ప్రయమని సంకోచము గల్గక మానదు. వేళ్ళుల తమ స్థితిని బాగుపరచుకొనవలెనని యెత్తింపుచుండ, మన నాయకులు బిరుదాంకితులు వారల వర్ధిగతియి, తాము సంతోషింపజూచుట డేకముచేసిన పాపముగాక మరే మన దగును? కాకినాడలో సంఘ సంస్కారపథ వర్ధిలనేరదను భియును పలువురు గలను. బ్రాహ్మ సమాజికులలో ప్రముఖులు దీనికి దొంగిల పాలుపడతలచినను వారితర వ్యాపారము లలో ధారాళ మునుగ్గులై సంవరించి సంకరము వానిబోధ నలు వినుచారి తల కెక్కువు. కాకినాడ గతియేమి? బోగము మేళములు, మట్టలు, పెద్దల చేకయూటలు బాలర దివ్యార్థుల పాలిటి విషభాజనాలై యున్నవి.

నోటి ను.

వృనవార మార్తాండం-అనేదస్తావేజుల వాగ్దా.

ఇది తెలుగు దేశవారులు గాండే దస్తావేజులేఖరులకును ఇరుటి పద్ధతిప్రకారం గూర్చుబాలురుకును బోధించు నిమిత్తము ఉపాధ్యాయులకును, విద్యార్థులకును, స్త్రీధరులకు స్థాపనను, (రయి జేటు వకిళ్ళువును, కర్తవ్యము, మహాకాన్లు, రహితులు, వగయరా ప్రతివాకిరి అగ్రసరులు గా కాలసినచ్చే ప్రతిగ్రహవోముయొక్క అన్ని బాపకులయిన చక్కని ముసాయిగాలతో ప్రతివారికి మాసభూమణముగానుండి దీని సహాయముగల్గున లేఖరి ఆశీర్వాదలల్లకు ప్రతిదినము సునా దక్షులుగా నుండుటకు వీరుప్రయోగములతో యాగింధము తయారుపర్చబడింది. యాపుస్తకములో ప్రధమమునందు దస్తావేజుల వ్రాసినపుడు చిరించి ప్రాసిన చాలా మందిరంగ తులున్న 41 బాపకుల దస్తావేజులు రగయరా మాదిరియు ఒక్కొక్కమాస్తరు మాదిరిగా అనేక రకంవారిమాదిరి. అన్ని మాదిరిలకు 200 ముఖము గలసాయిదామున్న వీటి అన్ని టికి స్థాంపులు వివరముల తెలుపుచుడట్టి, ఫీజునివరములు తెలుపుచు డట్టి వగయరామున్న పెద్దరయిజులు గుమారు 300 పుటలున్న గలిగి వున్న యీ పెద్దపుస్తకము మీరు చదివినకొలదిని యింకాచదివి తెలుసుకొనవలెనని సంతోషము కలుగుచుండును. యీప్రతి చదివినాదిన విడువకు. యీ పుస్తకము చదివినఅన్ని దస్తావేజులవ్యవహారముల విషయములలో వ్యక్తదా మంచిలాభములు పొందుచున్నాడు గతుక భగభావముల పంపవలయును. ఇందుకు యిందుకయినను సంకయించవలెను.

నెల 2-0-0 లు మాత్రమే, పోస్టుఖర్చు చేరు.

వలయువారు:— కరింకెట్టి సీతయ్య, నర్సాపురం. నర్సాపురంతాలూకా, కృష్ణాజిల్లా. 418-116-16 అని వ్రాయవలెను

వాదాపీడితులకు వరము: ఐనాడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతిశయోక్తి రక్తములను జరించువాడగుటకు కీటకములను తీసివేయుదు. తుగ్గులను, మచ్చలను, గండములను తీసివేయుదు. సాతనోపధి అన్ని విధములను గలను చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

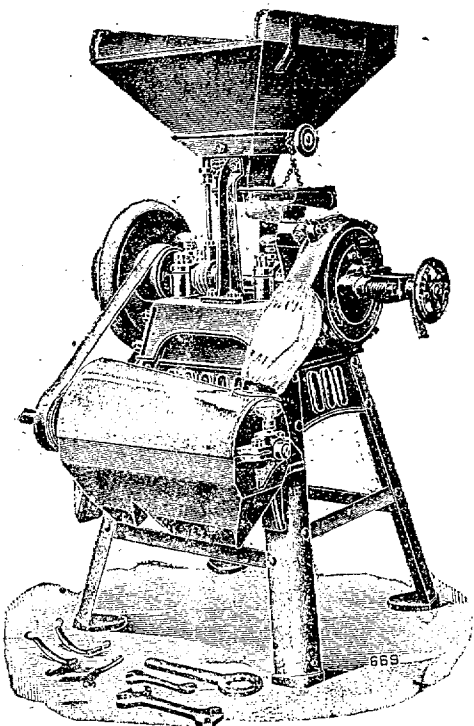
28

సావంతుని వనోపధి గుణ మిచ్చుట నిన్నుంజయు, సహజమైన మధ్యరక్తిని అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరములను, వాదనను, మలబద్ధమును కార్యవంధులను నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు వుండుటకు 4 డోసుల బుడ్డిలగా ఆమృతము.

ప్రాప్తి: - పి. డి. సావంత్, గకర, పనసవాడి నం. 2 నొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

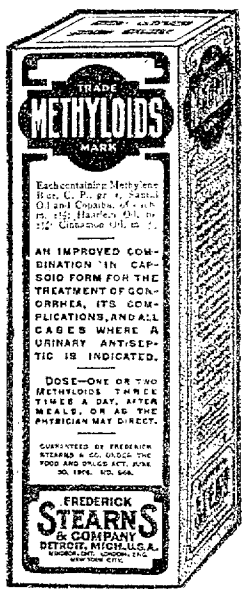
పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు 3 గుట్టులు శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనిగలు, కందులు, వగైరాపప్పులును గోధుమలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిడిగాను ఒక పర్యాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహులాభించును. కొద్దిపెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

కాబ్బన్ క్రూడ్ కిరస్నాయిర్ యంత్రము (8 1/2 గుట్టులు మొదలు 60 గుట్టుల వరకు) గ్యాసు యంత్రము, పెంపు ఫ్యాక్టరీలకు పంపులు, డాకింగులు, చేపిలో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎదురుచుక్కరిత గ్యాసు యంత్రము వగైరాల పపయోగించు బొగ్గుచేయు డబ్బీలు, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామానాలు గూడ మూర్త్యురకము. తప్పిస్తు మాకు వ్రాసి తెలిపినాము.

ఇండియన్ కామర్స్ లిమిటెడ్ ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ, ఇంజనీర్లు, మెషిన్ మిల్ట్రాక్సు కర్తలు, 4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు

మిథిలాయిడ్స్

తగ్గోగ్యముల వైతన్యము పనిచేసి, సంపూర్ణముగా శుభ మిచ్చును. ఇక ఒక్కసారి చేసికొనుట కంటే ఎక్కువమందికి నొప్పి గాని మూత్రకృచ్ఛిముగా గాని గలిగించును. రసకనుకముగా తగ్గించును.

నిద్రపై మెకరి, సులభముగా గొంపోనగును. పుచ్చుకొనుటకు పాతవుగ నుండును. నీ కు తిన్నక రోగము.

మిథిలాయిడ్స్

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త: - గా. హరివర్మోత్తమరావు ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చెదిరినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి వోకములో అన్ని జీవములగా జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశములు లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా సంపుదుము

అయిదవది: - ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (21) 145, కాలవీధి, మదరాసు అని వ్రాయును.

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
గోశోజనము	తులం 1-కి రూ. 7-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి రూ. 0-10-
కుంకుమ పుత్త	2-0-
అమృతంజనం డిపో 6, రంబుకల్లివీధి, మదరాసు.	

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి చాలుగతరగతివరకు మాయొద్ద సిద్ధముగావున్నవి. ఇవి భృగిద్ది తెండిన పితామహులైన మూర్తీ భగవాన్ సాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి ను నింపించుటలు వి. యె. యల్. టి. గారి చేతను, నానుకంటి శ్రీనివాసరావుగారి చేతను రచించబడినవి. మతము మొదటి మూడు తరగతులకు చక్క పుస్తకములు వైశిష్ట్య గారు 1916 వ సం. జూలై నెల 6 వ తేదీన పోర్టునెంట్లు బాడ్లి గెజట్టులో వాతకాలమును దురయోగించవచ్చునని ఆనమతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి మందరములైన సాదాపటములును రంగుపటములును నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ. 0-2-0
" రెండవతరగతి రూ. 0-2-6
" మూడవతరగతి రూ. 0-3-0
" చాలవతరగతి రూ. 0-4-0
N.B. - ఎక్కడకానోను బుక్ సెల్లర్లకు కమిషన్ జరుగును.
235 ఆర్. వెంకటేశ్వర లిండుకో,
ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

గ్యాలిసీ మోటారు సాతశాల

బాటారుబండ్లు ఎక్కువకును, వాటిని బాగుచేయుటకు లెబియన్లు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లు సమయంలో యేమి భాగములు యేమి పనులు చేయవలెనో అది తెలియజేయుటకు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యింగ్లండు కెల్ల అభ్యాసభూగర్వముగా ఈ సాతశాలలో, యూరోపియన్ దొకటల్ నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించబడును. మొదటిసారి వద్దనుండి తిలెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. ముందుకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిగూడు చాలై నెల 16 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. గ్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేదీకి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో వివరించుటకు తావింపబడును. ఈ శ్రీంక్ష నుదహరించువారికి వ్రాసికొనును.

(41) గ్యాలిసీ లండన్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

భూత, ప్రేత, పి. చ, పీడ నివారిణి. బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సహారణి. కల రూ. 1-4-0. దేవదత్త విభూతి తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పనుపావనంబు నీ విభూతి మంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే సమకూర్చబడిన దగుటచే సాధారణముగా చంటి విడ్డలను, నూలికా గృహములను, మనో దుర్బలలకు శ్రీ పురుషాక్షుడు ఆవహించి కీడించు గృహభాగధలను నివారణజేసి సౌభాగ్యవంతులుగ నొనర్చుటలో జయవిజయ, బంధమోచన, కలహకాంతి, సర్వగృహ కాంతి మొదలగు మనోవాంఛలను సిద్ధిపరచి, ఈశ్వర భక్తియుండు అమరాగ వంతుగను, విద్యార్థులను భారతీయ ప్రాంతములను జేయగలుగును. ఇట్టి అభయ ప్రాప్తికరమైనట్టియు, సర్వ అస్థ కాంతి కాయనియు పగు నీ దీప్య విభూతిని విశేషలండన ఉపయోగపరచి సవాళిపురి కృతచే అభిష్ట సిద్ధిని గాంతును. దీనికి సందేహము లేదు ఇండుకు పృతిఫలముగా మహాజనులు భక్తితో నిచ్చు దీప్యమును ఈశ్వరార్పితముగా వీడ నారాధనలు, సంతకములుగాను వినియోగించవచ్చును.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవాశ్రమమున ఎట్టి ప్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.

473 చిరునామా: - మహాదేవాశ్రమము, శికింద్రాబాదు.
13-6-16 Devar's Devine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బుకు సాలామిసిరి కాదని యభిప్రాయమునాకి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. ఆట్లు జిప్సరం. నిరాకరించినచో శిక్షములముగా పొందవచ్చును. యరభ్యాసములన్ని బాల్యములోనే ధాతువృద్ధి కలిగినవారికి వృద్ధతతోకల బలహీనమై, చురణకాలమువరకు దుఃఖము ఎదుర్కొనుదురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ నేపించియెడల ఆట్టి దుఃఖము లొంగి విశేష బలవీర్యవంతులు అయి భృతాశించుచు చిర కాలము సుఖము జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బువల్ల ధాతువృద్ధి అగును, స్వస్థ సుఖము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవాద్య మానును, విశేష బలము కలుగును, రక్తము కృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ అగును, చక్కగ చులవిసర్జనమగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాండహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినెదలకల మనదేశపు 4 గుర్ర మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలను. వై మురబ్బును నేపించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయుచు యిన్నూర్, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 2-8 డబ్బాను ఉపయోగించినచో జ్వరంకరము వరకు గుణ మిచ్చును. అకపాత పత్రిక పార్సులతో పంపబడును.

15 తులారు, డబ్బీ కల రూ. 2-0-0. తపాలాఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, నె 5, అవన్యూరోడు, బెంగళూరు సిటీ.

డడ్డిగారి అస్తాక

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ పడి కనుగొనబడినది. ఇది, నయ రోగమును నివారణ చేయుటకు నమ్మకమైన మందు. దగ్గును, తదితర బాధలను కుదుర్చు కొనుటకు దీనిని సురక్షితముగా నేవించవచ్చును. అనేకులు దీనిని నానుటయే, దీని సుప్రసిద్ధతను వెలిబుచ్చుచున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0.

అతిమూత్ర వ్యాధి

దా ని, ని వార గా. ప్రస్తుతము కావలసినది, నిర్జీత గుర్రత్వము (స్పెసిఫిక్ గ్రావిట్) తగ్గించి, అతిమూత్రమునాపి, మూత్రమునుండి వెడలు తెలుపు కదార్థమును అణచి వేయు మందు. అంటిగ్లికోసూరియా చేయుపనినే, ఈ మందును చేయగలదు. 50 సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు హిందూదేశమున జయప్రదముగా నుపయోగింపబడు చున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 4-8-0.

జేమ్సు గారి బగ్ కిక్

(నల్ల నం హరి జి) ఈ మందు నల్లలను నాశనము చేయ గలదు. నల్లులు చేతు బొక్కలలోను, చెరుటకు పీలయిన కంటలలోను, ఈ మందు వేసినయెడల, నల్లులన్నియు నాశనముకాగలవు. హిందూదేశ వాసులకు జేమ్సు బగ్ కిక్ చాల ఉపయోగకారి.
ధర బుడ్డి 1-కి అ. 0-12-0

W. E. SMITH & Co., Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS	డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో., మందులవ్యాపారులు, హాంటు రోడ్డు, మదరాసు.
--	---

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామ్రాజిక్"ను యుపయోగింపవలయును దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు శ్రుక్ష్మ కట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్ మెల్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుక్ష్మ పట్టకుండగను శుభ్రముగా నుండును. ఈ కామ్రాజిక్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు శ్రోతవానివలె నుండును.
దానియొక్క యుపయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్ల కే వ్రాయవలయును
5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రూ. 25-0-0
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు 389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తచాలపెట్టె నెం 55కి రూ. మదరాసు
(వై కామ్రాజిక్ గోదనప్పుడు ఈ రీతికి పేరుపాడ ను గావారింప గోరుచున్నాము.)

Absolutely unique
in their qualities

STATE EXPRESS CIGARETTES

STATE EXPRESS

సి గ రే టు లు

నల్లయూ నెం. 555 రూ. 1-4-0 టిన్ను బకటికి-50 టక్కి నెం. 444 రూ. 1-6-0

ఎటువంటి పోషకస్థులనును విటియొక్క మంచిస్థితికి హామీనిచ్చుటకయి గాలిచొరని పేరుంటున్నట్లు లోలో పెట్టుబడియుండును ఆరోగ్యకరమైన వ్యాప్తికిలలో క్రిందికంపెనీవారివలన సిగ్గముచేయబడినది.

ఆర్ డల్ టువాకో కంపెనీ., లిమిటెడ్, లండన్ ఇంగ్లండు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరఫటుత్వము కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీత్యోయత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము. నుఖరోగములు దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట
రోమహరి
డబ్బీ 1-కి అ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

తామర తైలము

ఒక డబ్బీ వెల 0-4-0, పొట్టుఖర్చు సహా 0-6-0
ఈతైలమును ఒక సారివాడిన నుఖపడ గలరు దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు.
అమృతాంజనం డిపో 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు

మోహి నీ తైలము.

9 తులముల నూనె గల నీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జి కేలు.

శ్రీ పురుషులు వాసుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరితమ జేయు విద్యాధులు, పీఠస్థు, ఉద్యోగియు మొదలగు వానికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని గలుగ జేయును. ముందరల మోహాలావణ్యములకు పాపగు కురులను మనోహరముగ మెంచి కాపాడగలదు. ఇది వెండ్రుకలకు నిగనిగ నూనెకీ సహజమైన నల్లనిరంగు కలిగించి కిక్కిరింపునకు చలువబుట్టించి, పొడవకు శ్రోత్ర సాంపును చూచి, మనోహరమైన సువాసన గలిగి యుండును. ఈ మోహిని తైలము అనేక సువాసనగల వస్తువులతోడి నూనెలనూ తయారు చేయబడియున్నది. తల ముందుకు వెండ్రుకలను చూపు పురుగులను నశింపజేయుగల తైల మిది యొక్కటియే. దీనిని వరికిలించిన నిజము తెలియుగలదు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధిని యను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును

పోస్ట్ పేజి ప్రత్యేకము.

ఇతనామా:—
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
7, తంబు శెట్టివీధి,
మదరాసు